

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike.

Inserti: do 9 peti vrst 1 D, od 10—15 peti vrst 1 D 50 p, večji inserti peti vrst 2 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklic peti vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Insertni davci posebej. Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflova ulica št. 5, prilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zaostale frankovane.

Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke: 1

v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
v inozemstvu navedeno dni Din 1, nedelje Din 1:25
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:	v Jugoslaviji		v inozemstvu	
	v Ljubljani	po pošti	Din 144—	Din 216—
12 mesecev	Din 120—	Din 144—	108—	108—
6	60—	72—	54—	54—
3	30—	36—	27—	27—
1	10—	12—	9—	9—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročilna doplačila.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročilni vedno po nakazilu.
Na čemo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo oziirati.

Bolgarija in Turčija.

Politična atmosfera v Evropi se v zadnjem času čim dalje bolj zgošča. Turški restavraciji v Evropi je sledila demisijska Lloyd Georgea, ki pomeni temeljito izpremembo ne samo v zunanji politiki najmočnejše evropske države, temveč tudi drugo smer evropske politike sploh. Fašistiški prevrat v Italiji potrjuje misel, da stoji Evropa pred velikimi dogodki, ki lahko završe povojni proces njenega gospodarskega razkrivanja in ji pokažejo ono pot, ki vodi k vzpostavitvi normalnega življenja, ali pa ustavijo gospodarski in kulturni razvoj njenih narodov na nedogleden čas in povzročijo veliko večjo bedo kot svetovna vojna. Nas zanimajo predvsem dogodki, ki se vrše v sosednjih državah in neposredno vplivajo na obstanek in razvoj naše mlade kraljevine. Med te dogodke spada brez dvoma fašistiško gibanje v Italiji, ki se pa kljub najnovejšemu njegovemu razmahu še ni izkristaliziralo in zato bi bilo danes še prezgodaj govoriti o njegovih posledicah in pomenu za našo državo. Drugo vprašanje, o katerem smo že govorili, ki pa stopa vedno bolj v ospredje in postaja od dne do dne bolj akutno, je usoda omahujoče in osamljene Bolgarije, ki jo življenje in dogodki silijo, da se nasloni na drugo državo. Omenjali smo že, da so tipalnice bolgarske zunanje politike iskale in našle ugoden teren na vzhajajočem polumesecu, da je vprašanje bolgarsko - turškega prijateljstva v današnji Bolgariji na dnevnem redu. Ta važni proces, ki je danes še v prvih razvojih, lahko zbog velikih dogodkov, pred katerimi stoji Evropa, nepričakovano napreduje in lahko povzroči za našo državo važne in žalilobne posledice. Z besedami uglednega angorskega politika, da sta »zbog poraza Grkov ostala v Trakiji dva naslednika: Turki in Bolgari in da bosta ta dva naroda živela skupno«, začena V. Todorov svoj uvodni članek o »Novi Bolgariji in o novi Turčiji«, ki je tako karakterističen in zanimiv, da ga ne smemo prezreti. Misel o družbi med Bolgarijo in Turčijo, ki so jo bolgarski listi dosedaj omenjali samo mimogrede, je dobila v članku turkofila, ki predava na bolgarski univerzi, popolnoma konkretne forme. Ogledmo si glavno vsebino tega zanimivega članka.

»Danes med Bolgarijo in Turčijo ni in tudi ne more biti raznoglasja, in ta fakt je posledica velikih političnih, gospodarskih in socialnih nalog, ki stoje pred obema državama in čijih rešitev zavisi edinole od

skupnega razpravljanja in sodelovanja. Niti Bolgarija brez Turčije, niti Turčija brez Bolgarije ne more obstajati. To je zgodovinski aksiom, to je politična istina, ki jo lahko ovrže samo umomračeni slepec. Stare Turčije z njeno osvojevalno bizantinsko in birokratično politiko ni več. Iz nje je nastala nova Turčija. Turčija mirnega dela in kulture. Ta nova Turčija mora izpremeniti osnove svoje države: rešiti mora najtežje politične, socialne in finančne probleme. Ista naloga čaka tudi novo Bolgarijo. Zato pa je potreben mir in red, ki ga ne bodo dosegli niti medsebojni časnikarski napadi, niti omahljiva in breznačelna politika, temveč globoka politična in državna zavest o potrebi ugodne rešitve bolgarsko - turških interesov. Bolgarsko - turško prijateljstvo je velika zgodovinska neobhodnost s strogo določenimi predpogoji in posledicami. Niti vprašanje Trakije, niti vprašanje beguncev, ne more zatreči in uničiti narodne zavesti, prerone skupne psihike teh dveh držav. Med Bolgarijo in Turčijo ni nasprotujočih si interesov. Zmaga Kemal paše je veliki trijumf pravičnosti. Mi se ne naslanjamo na grški katastrofi, mi samo čutimo, kako padajo z našega telesa težki okovi, ki nam jih je naložila mala antanta. Poraz Grkov je nas osvobodil od nasilja in krutosti zveze, ki je bila naperjena edinole proti nam. Tiranijski in egoizem male antante je izzval naravno reakcijo. Nova Bolgarija se danes veseli z novo Turčijo. Nobena zapreka nas ne deli od te nove Turčije. Naj izjavimo jasno: Mi nočemo turške zemlje. Naša pot k gospodarski obnovi ne vodi preko turških mest. Naši interesi so v Dedeagači, v teh gospodarskih pljučih Bolgarije, brez katerih ona ne more pravilno dihati. Nas ne vznemirjajo prošli spomini na vzhodu, ne vznemirjajo nas niti klci o podjarmljenju naših jugozapadnih in severnih bratov, nas ne duši jeza in sovraštvo napram našim sosedom.

Skupna usoda, enake naloge, enaki interesi, enako trpljenje in muke so ukrepile bolgarsko - turško prijateljstvo. Nova Bolgarija in nova Turčija bosta skupno živeli in napredovali, tako nam veli Angora. In tako se bodo uresničile proroške besede turškega vezirja Kodža Kamilja paše: »Rano ali pozno pridemo do spoznanja, da brez turško - bolgarskega prijateljstva ni življenja na Balkanu.

Tako govori mož, ki ga je omamila uspeh turškega orožja, ki je postal sentimentalni, ko so grmeli turški topovi, kot so bili sentimentalni

bolgarski politiki takrat, ko so rožljale nemške sablje in je nemški narod prepeval »Die Wacht am Rhein«. Težko je povedati kaj pomenijo te misli — plod subjektivnega razmišljanja in intimnega sestanka g. Todorova z uglednim turškim princem, ki je dejal, da so Bolgari slabi diplomati in dobri turški prijatelji, ali pa je to volja in stremenje bolgarskega naroda. Mi bi preje verjeli prvo. Vsekakor pa moramo konstatirati važnost tega turško-bolgarskega gibanja v današnji Bolgariji, ki se lahko v doglednem času izpremeni iz subjektivnega naziranja bolgarskega profesorja v objektivno prepričanje bolgarskega naroda, kar bi imelo žalostne posledice ne samo za osamljeno Bolgarijo, temveč tudi za našo državo.

Zbegani in zapuščeni bolgarski narod tava danes v politični megli in lahko zabrede pod vodstvom ljudi, ki se ne zavedajo, da so politično kratkovidni, drugič na krivo pot. Ti ljudje se igrajo z ognjem, s katerim si lahko opeče prste predvsem bolgarski narod. Ne omahljiva in breznačelna zunanja politika, pa tudi ne politična sentimentalnost in respekt pred vojnimi uspehi v nacionalnem in verskem pogledu Bolgariji tuje države, marveč krepka volja je Bolgarom potrebna, da najdejo pot iz današnjega kritičnega položaja. Može, ki širi kulturo med bolgarskim narodom, naj bi mu raje kazali pot k spoznavanju druge nove države, ki je Bolgariji v vseh oziirih bolj sorodna in je zanjo večjega pomena kot je Turčija. Če se je to slovansko plemo vsled težkega udara, ki ga je doživelo pred štirimi leti, otreslo vpliva pangermanske politike, bi bilo dovolj žalostno, če bi gotovi ljudje uresničili nad Bolgarijo pogovor, ki pravi: »Incident in Scyllam, qui vult vitare Carybdim«.

Odstavitev sultana.

— Milan, 5. novembra. (Izv.) »Corriere della Sera« javlja iz Carigrada, da je sklep angorske narodne skupščine glede odstavitve sultana napravljen v Carigradu globok vtis. Visoka porta je glede tega sklepa popolnoma neednina. Sultani je pozval k sebi velikega vezirja. Vrhovni komisariji zavezniških vlad so imeli daljša posvetovanja zlasti glede točke, s katero se proglasa vse pogodbe, sklenjene po 17. marcu 1920, za neveljavne. V prvi vrsti gre za razveljavitev severne mirove pogodbe, sklenjene med zavezniki iz Turčije. — London, 5. novembra. (Izv.) »United Press« javlja iz Carigrada: Generalni guverner Rifet paša je izjavil, da namerava osnovati angorska vlada malo neodvisno Turško, ki bi bila podrejena, oziroma v zavezništvu z veliko osmansko državo.

Reka brez Jugoslavije.

Kak upliv bo imel preobrat v Italiji na rapalsko pogodbo? To je vprašanje, ki danes zanima ne le Jugoslavijo in Italijo, marveč zlasti še neposredno prizadeto novo reško državo. Fašistiški listi sami že razpravljajo o »najaktuelnejšem vprašanju«, kakor imenujejo pogodbo med Italijo in Jugoslavijo, ki je bila sicer že podpisana med zastopniki obeh držav, ki pa jej manjka še sankcija italijanske državne zbornice. Tudi drugi listi razpravljajo o tem, med njimi rimski »Il Mondo«, ki objavlja članek z Reke izpod peresa Henrika Buricha. Naslov članka je: »Reka brez Jugoslavije«.

V uvodu omenja, da se ponavlja že od maja dalje redno enkrat ali dvakrat na mesec, da nam poročajo danes rimski, jutri beograjski listi, da je ratifikacija sporazuma med Italijo in Jugoslavijo neposredno pred durmi: ako se vest potem že ne dementira naravnost, se trdi, da manjka le še prav malo in da se je že našla oblika za poslednje transakcije. Vsakdo, ki sledi z nestrpnostjo razvoju teh medsebojnih odnosov Jugoslavije in Italije, ne more koncem koncev drugega storiti, kot zopet vzdihniti, češ da so taki sporazumi res nekaj zelo dolgega.

Pisec pravi nadalje, da je reški problem eden izmed onih, ki ne prenesajo še nadaljnjega odlašanja. Sv. Margherita je slaba zaščitnica pogodb in danes mora gledati Reka, v koliko jej je mogoče ožviti svoje gospodarstvo, ne računajoč za enkrat z Jugoslavijo, ki je izza prvega dne D'Annunzijske zasedbe ustavila vlake na Reko in ki od tedaj izjavlja, da obnovi promet le, »ako se sprejmejo pogoji, ki jih ona stavi«. S tem je prenesla vrašanje z gospodarstva na politično polje.

Jugoslavija je ves čas od leta 1919 dalje trdila, da ne more živeti brez Reke. Danes je nehoti dokazala, da to ne odgovarja resnici, ker je mogla vsa štiri leta, odkar gre preprič za mesto, izhajati brez njega. Jugoslovanski politiki, n. pr. Smoljaka — pravi članek — so celo izjavili, da mora Jugoslavija ignorirati obstoj reškega pristanišča in poslušati se tudi Sušaka le v čim manjši meri, ker je preblizu Reki in preveč pod italijanskim nadzorstvom.

Po drugi strani je meseca julija t. l. prinesel »Zagreber Tagblatt« dopis s Sušaka, v katerem ugotavlja, da je ves promet v zaledju in vse gospodarsko življenje tako dolgo paralizirano, dokler se ne obnovi zveza reškega pristanišča z zaledjem. Nasprotno trdijo »Primorske Novine«, da se Jugoslavija ne sme več zanašati na Sv. Margherito in

naj takoj misli na drugo rešitev: ako ni mogoča zveza z reškim pristaniščem, je mogoča zveza s pristaniščem v Bakru in Martinšci. Iz vseh teh mnenj je torej razvidno eno: da bi reško pristanišče bilo sicer Jugoslaviji dobrodošlo, da pa ni mogoče misliti na to radi Italije. »Kakor da bi Italija mogla zaukazati jugoslovenskim vlakom, da naj prekoraj reško mejo, napolnijo kolodvor in pristanišče z blagom ter izboljšajo prometne poti Jugoslavije,« vzklika pisec.

Jugoslovenskim članom parlamentarne komisije predlagajo neiskrenost, češ da so tudi oni izjavili potrebo, da prevzameta Bakar in Martinšci vlogo Reke za Jugoslavijo, in ugotavljajo: pustimo jugoslovenske načrte in posnemajmo njihov vzgled: ako se nam poti od včeraj ne zdijo več dobre, pošljimo druge. To se pravi: Reka naj ne jemlje v račun več dosedanjega zaledja, ampak naj se s pomočjo Italije obrne na vzhodno istrsko obalo, s katero naj naveže gospodarske stike. Tako se bo Reka dvignila. Drugi poti ni — vsaj do takrat, ko se Jugoslavija prepriča, da nima ravno v svojih rokah življenje Reke.

»Mogoče, da se v kratkem zopet srečamo in da se takrat lažje sporazumemo: ker eden ali drugi, ali pa oboje hkrati uvidela, da sta pogrešila...«

Resnica je samo ena: Reka mora postati zopet Reka samo z našimi zaledjem. Navezana na Istro, pade na veljavo Kopa ali Rovinja. Rešitev Reke je v gozlu: Proč od Italije!

NEMŠKO - RUSKA TRGOVINSKA POGODBA.

— Berlín, 5. novembra. (Izv.) Nemško-ruska trgovinska pogodba sklenjena v Rapallu se je razširila na Ultrajuro. Belo Rusijo in tri kavkazijske sovjetske republike. Zadevna pogodba vsebuje v bistvu vse one gospodarsko-trgovinske določbe rapalske pogodbe. Pogodba je bila danes podpisana.

POGODBE MED ČEŠKOSLOVAŠKO IN AVSTRIJO.

— Praha, 3. nov. Včeraj dopoldne ob pol 11. so bile ratificirane sledeče pogodbe med Avstrijo in Češkoslovaško: Trgovinska pogodba med Avstrijo in Češkoslovaško od 4. maja 1921. l. pogodba med Avstrijo in Češkoslovaško glede odstranitve dvojnega davka na zapuščine od 11. februarja 1922. l. in pogodba med Avstrijo in Češkoslovaško za izenačenje notranjih in zunanjih davkov, posebno za odstranitev dvojnega davka z ozirom na neposredne davke od 18. februarja 1922. l. Ratifikacijo so izvršili za Avstrijo poslanec dr. Marek, za Češkoslovaško ministrski svetniki dr. Pavel in Wellner.

A. P.:

Rabindranat Tagore: Žetev.

Veliki pesnik Tagore govori sedaj v našem jeziku. Njegove besede so krasne in čudovite, gotovo prav tako v slovenščini kakor v bengalski: kajti preložil jih je umetnik, ki jih je cenil kot bisere in hotel, da tudi nam zablestje in nepokvarjeni lepoti. In to se je prevajalcu posrečilo v popolni meri. Ves kolorit Tagorejeve poezije je v Gradnikovih prevodih najlepše podan. Hvaležni moramo biti prevajalcu, da nam je odprl jasen pogled v svet čiste, božanske poezije Tagorejeve. Kajti ona ni žalonska, izumetničena, naravna je, preprosta in globoka. Ne poznam umetnika, ki bi s tako preprostimi sredstvi v izrazu zgradil tako krasno umetnine kot Tagore. Nikjer ne najdemo prenapetih okrasov, nobene vsiljivosti, iz vsega diha priroda v čudovito naravnih barvah, predvsem

pa človeška duša v besedah, ki niso iskane za duhoviti efekt, ampak so neposredne, pristno človeške, brez vsake hiperkulture. In nam, ki smo dostikrat prenasršeni z moderno poezijo se zdijo Tagorejeve pesmi kot čarobni zvoki sinfonij iz tajinstvene dežele nepokvarjene naravne lepote. Kjer je tudi človeška duša bistveni del te narave.

Težko je dobiti v svetovni literaturi poezijo, ki bi imela tolik znak brezčasja, kot ga ima Tagorejeva. Moremo si jo misliti tudi v dobi za petsto, tisoč let nazaj, ali prav tako lahko v dobi Tisoč in ene noči. In pri vsem tem ona ni niti najmanj zastarela, ampak je večno lepa. Kajti Tagorejeva poezija nima priveskov, ki bi se ozirali na bistvene prilike človeštva, ona obsega le človeško dušo v vseh njenih globokih čustvih, glavni cilj ji je motriti uganjko človeške duše in pa uganjko vseмира in božanstva.

Moderni svet se Tagoreja ni dotaknil v tem ozirom, da bi se bavil v svojih pesmih z njegovimi problemi. On je črpal svojo poezijo pri neskaljenem viru človeškega življenja kot takega. Seveda je Indija silno različna od Evrope in tudi narod sam ima svoje specifične lastnosti. Vendar pa ima tudi ogromna središča moderne kulture in si je osvojila vse moderne pridobitve. Obiležja civilizacije v sedanjem smislu pri Tagoreju ni, njegove pesmi zvane kot čudoviti verzi japonskih pesnikov iz davnih stoletij.

Globina Tagorejevih pesmi je presenetljiva ob njihovi navidezni preprostosti. To niso pesmi, da jih prečitaš enkrat in imaš že vse od njih kar nudilo, nasprotno, odkrivaš se ti vedno nove lepote, nove čudovitosti lepe in globoke misli. Tu najdeš človeka v vseh njegovih prirodnih čustvih, v bolih, strasteh, ljubezni in molitvi. Ta poezija nam odkriva ve-

soljnost, da nam slutiti tajne zakone vseмира.

Tagore ne govori o sebi neposredno, on motri življenje, delo in nehanje človeško. Njegovo oko prodre v tajne temine človeške duše, njegova duša sama sočustvuje subtilno, do skrajnosti nežno in nenavadno globoko. Hoče li spoznati do kraja dušo svojega naroda, ali predvsem dušo človeško? Meni se zdi, da je cilj njegovega življenja samo razumeti sebe samega, dušo človeka kot takega in s tem spoznanjem prodreti v skrivnosti vesoljstva.

»Zagrni s kopreno to nago luč, odmični od mene ta slepeči blišč in ples življenja.

Pusti, naj plašč nežne temote me skrlije v svojih gubah in ubrani mojo bol od pritiska sveta.

To je klic po Nirvani.

Tagore ni enostranski, njega zanima življenje v vseh njegovih oblikah. Njegove erotične pesmi so ta-

ko neposredne in utemeljene v zakoni prirode in duše, da se jih malo dobi podobnih v svetovni literaturi. Nežne so kot šepet lahkega vetra, a tudi dinamične kot narasla reka. So svojevrsne umetnine, da se težko najdejo slične.

Njegove filozofske pesmi so zaskladna najgloblji misli. Zdi se ti kot da bi čital najlepše dele svetega pisma. Samo da je smisel teh pesmi obsežnejši, da je pogled v božanstvo in vesoljnost globlji.

Čudovito je lepa zadnja pesem o »Žetvi«.

Človek, ki je napisal kaj takega, je moral prodreti v »tajno globino noči« in razumeti »veliki molk« vesoljstva. In rekel je z mirnim srcem, z očmi uprtimi v daljino iznad malenkostne zemlje:

»O Solnce, vstani nad krvavečimi srci, cvetočimi ko rože v jutru in nad kajlo orgij in pogoja skrčeno v pepel.«

Politika sporazuma z Italijo.

— Beograd, 7. nov. (Izv.) Brzjavka italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija zunanjemu ministru dr. Ninčiču je napravila najboljši vtisk ne samo v imenodajnih vladnih krogih, marveč tudi v parlamentu in v javnosti sploh. Že takoj ob nastopu njegove vlade smo izrazili nado, da mora Mussolini, ki prevzema odgovornost in usodo Italije, delovati v duhu sporazuma in vzpostaviti dobrega sosedstva, če že ne pristranskega prijateljstva z nami. Da Mussolini stremi za sporazum, ne dokazuje samo imenovanje brzjavke, marveč tudi jasno kažejo na to razna važna fakta. Mussolini v resnici želi spraviti medsebojno razmerje med obema državama v normalni tir. Mussolinijeva vlada je, kakor znano, ukazala z vsoto strogostjo fašistom, da so se umaknili z Reke. Hrvatski čitalnici na Reki so vrnjeni njeni prostori, ki so jih bili zasedli ardit. Odrejena je stroga kontrola fašistov in arditov na meji. Demobilizacija fašistov je strogo izve-

dena in vsak fašist, ki bi skušal priti na mejo in jo prestopiti, se smatra kot navaden zločinec.

O situaciji in razmerah v Italiji dobro poučeni krogi pa tudi ne prikrivajo bojazni, da je treba razvoj dogodkov vin akcijo za sporazum med obema državama lojalno, hladno in trezno razmotrivati. Še vedno je v ozadiju zli duh D' Annunzia, ki ni kdovekak vesel Mussolinijeve zmage. D' Annunzio je v svoji častihlepnosti prikradl, ker mu je Mussolini dokaj slave prevzel, tako da se D' Annunzio čuti užaljenega. Je čisto lahko mogoče, da začne D' Annunzio zopet s kakimi avanturami.

Naš poslanik v Rimu Antonijević je dobil iz Beograda točna navodila, kako mu je nastopati, da se v resnici izvede sporazum in izvrši rapalska pogodba. Vest nekaterih beogradskih listov, da odpotuje Antonijević v Beograd, ni oficijelno potrjena. Mogoče je njegov prihod, če bode to zahtevala situacija.

Narodna skupščina.

ODHOD ZEMLJORADNIKOV IZ ZBORNICE. VOLITEV ČLANOV FINANČNEGA ODBORA.

— Beograd, 7. nov. (Izv.) Plenarna seja narodne skupščine je bila včeraj ob 11.30 otvorjena. Ministrski predsednik Pašić je najprej prečital kraljev ukaz, s katerim se odpravlja tretja seja zakonodajne narodne skupščine. Zbornica je vzklila: »Živel kralj!« Po odobrenju zapisnika in drugih končnih formalnosti je zemljoradniški poslanec Vojislav Lazić postavil nujni predlog glede izvedbe agrarne reforme v Dalmaciji. Minister za agrarno reformo je zavrnil Lazićev predlog iz razlogov, da je ta predlog nesprejemljiv, ker je itak narodni skupščini predložen definitivni načrt zakona o agrarni reformi in bo poslanec pri razpravi o tem zakonu imel priliko predlagati in postaviti svoje predloge. Zemljoradniki so po tej izjavi ogorčeno zapustili dvorano.

Predsednik dr. Lukinić se je na to v kratkih besedah spominjal umrlega poslanca Jaše Tomića, voditelja banatskih Srbov in zaslužnega kulturnega delavca. Zbornica je vzklila: »Slava mu!«

Zbornica je na to prešla na dnevni red. Izvršene so bile volitve članov v finančni odbor. Izvoljeni so bili: 10 radikalcev, med njimi Joca Jovanović, dr. Vukičević, Velizar Janković; 10 demokratov med njimi dr. Voja Veljković, dr. Voja Marinković, dr. Ribar, dr. Kukec in še drugi, dalje trije člani Jugoslovenskega kluba dr. Duličić, Pušenjak in dr. Šimrak, za avtonomistični muslimanski klub dr. Spaho, za centralistični pa Alibeg Pilipović, za SKS klub Rajar, za socialiste dr. Korun, za republikance Gjonović in za zemljoradnike Vojislav Lazić in Stajić. Seja je bila ob 12.30 zaključena. Prihodnja seja je danes ob 4. popoldne.

— Beograd, 7. nov. (Izv.) Na včerajšnji popoldanski seji se je izvršila konstitucija finančnega odbora. Za predsednika je bil izvoljen dr. Veljković (dem.), za podpredsednika Velizar Janković (rad.), za tajnika poslanca Sević in dr. Sečurov.

Začasna odgoditev vladne krize.

— Beograd, 7. nov. (Izv.) Demokratski klub je včeraj nadaljeval debato o notranji politični situaciji. Debatu je trajala dva dni in tudi včeraj še ni bila definitivno zaključena. Vsi znaki govore za to, da z ozirom na težki pritisk mednarodnega položaja ostane še nadalje sedanja vlada in da se medsebojno razmerje med demokrati in radikalcima uredi na ta način, da se med obema parlamentarnima kluboma sestavi jasn sporazum glede bodočega dela narodne skupščine. Sporazum bo vseboval točke delavnega programa, predvsem ima narodna skupščina sprejeti najnujnejše zakone. Močna skupina v demokratskem klubu je za ta sporazum, a tudi zahteva, da se takoj po izvršenem programu prične volitve.

— Beograd, 7. nov. (Izv.) Dogodki v parlamentu, posebno da je zbornica z lahkoto prešla na dnevni red, so dokaz, da ne pride do otvoritve vladne krize, čeprav nista demokratski in radikalski klub pred otvoritvijo plenarne seje stori la še nikakih definitivnih sklepov in niso bile predložene nobene formalne resolucije. V parlamentu prevladuje prepričanje, da mora narodna skupščina izvršiti v najkrajšem času svojo zakonodajno nalogo in sprejeti najnujnejše zakone. Tudi volitev finančnega odbora in dogodki v finančnem odboru kažejo, da skušajo demokrati in radikalski začasnó še ohraniti koalicio. Danes popoldne nadaljuje demokratski klub debato o politični situaciji in nekateri napovedujejo, da bo na seji sprejeta resolucija, ki nalaga, da se imajo uvesti stvarni razgovori z radikalski glede programa o delu parlamenta.

Fašisti proti grofu Sforzi.

— Turin, 6. novembra. (Izv.) Ko se je vozil pariški veleposlanik grof Sforza skozi Turin, so priredili fašisti proti njemu velike demonstracije. Skušali so celo preprečiti, da bi nadaljeval vožnjo v Rim. Odpeli so njegov voz in ga prisilili, da je izstopil. Vojaštvo je končno razgnalo demonstrante in grof Sforza je nadaljeval vožnjo.

SPOPADI MED FAŠISTI IN SOCIJALISTI.

— Rim, 6. novembra. (Izv.) V Tarentu je prišlo do resnih spopadov med fašisti in socialisti. Sedem oseb je bilo ubitih.

POLITIČNE VESTI.

— Dalmatinski seljaki pri kralju. Iz Beograda javljajo: Včeraj popoldne je Nj. Vel. kralj Aleksander sprejel v avdienci deputacijo 8 dalmatinskih kmetov, ki so mu predložili pritožbe glede izvedbe agrarne reforme v Dalmaciji. Kralj se je zelo zanimal za položaj dalmatinskega seljaka. Tekom razgovora je kralj seljakom obljubil, da bo pri ministru za agrarno reformo urgiral rešitev agrarnega vprašanja v Dalmaciji, ker popolnoma odobrava stališče, da bodi zemlja onega, ki jo sam obdeluje, kakor je to jasno izrekel v svojem proglasu o ujedinjenju države.

— Zbor Samostojne kmetijske stranke. Zbor Samostojne kmetijske stranke je določen za 27. t. m. Zbor se vrši v Ljubljani.

— Klubovalni ali lojalni Nemci v češkoslovaški republiki. Kakor utegne biti več ali manj znano, se nemški nacionalci potožejo in trudijo, da bi prišli v mestne zastope ter tako pripravljali odpor proti češki državi. Po Varnsdorfu prihajajo Martanske Lazni. Dasi Čehi ne pripisujejo posebne važnosti takim težnjam nemških fanatikov, a potrebo pozornost jim vendarle posvečujejo. — Poleg nemških fanatikov pa živi v češki republiki tudi lepo število lojalnih Nemcev, kar jasno svedoči narodna proslava 28. oktobra v čisto nemškem mestecu Doubovi pri Kadanju. V dvorani, kjer so nemški državljani praznovali češki narodni praznik, je stala doprsna soha prvosejdnika Masaryka, okrašena s trakom v barvah češke republike. Na traku se je lesketal zlat napis »Oče naše domovine«. — To je nov dokaz da je razumnih Nemcev v češkoslovaški republiki vedno več.

— Bavarski monarhisti iščejo svojega Mussolinija. Mussolinijev uspehi so dali poguma bavarskim monarhistom, so že kar določili termin, do katerega ima nastopiti prevrat, ki obnovi monarhijo pod Wittelsbach, katere bi združila Bavarsko s Tirolsko in Solnograško in ako mogoče tudi ostalo Avstrijo. Voditelji nemških bojnih organizacij po fašistovskem vzorcu oborožujejo svoje oddelke in nalagajo skladišča z orožjem, da bo za slučaj prevrata vse pripravljeno. Ludendorff je bil pred kratkim radi teh zadev na Tirolskem. Na velikem shodu so monarhistični voditelji proslavljali Mussolinija in glavni govornik je razglasil, da Bavarska in Nemčija sigurno dobita svojega Mussolinija. Nemški delavci v Nemčiji in v Bavarski pazno sledijo dogodkom in se pripravljajo na prevrat, ako bi res prišel. Niso pa pri volji, kapitulirati tako, kakor so kapitulirali italijanski delavci. Sicer ni pričakovati uresničenja monarhističnih sanj, toda situacija na Bavarskem je napeta in negotova.

— Stranka državotvorne inteligence na Slovaškem. »B. Z. am Abend« ve povedati, da se v bližnji bodočnosti ustanovi nova slovaška stranka, narodna stranka, ki bo popolnoma neodvisna od takozvane martinške narodne stranke, ki ji načelujeta dr. E. Stodola in Kolesar in bo sodelovala s češko narodno demokracijo. Nova narodna stranka se bo sestavila največ iz državotvorne slovaške inteligence, ki je pokazala hrbet martinški narodni stranki za to, ker se je ta stranka preveč eksponirala za slovaško avtonomijo. Program nove narodne stranke bo program narodne demokracije, primerno prilagojen slovaškim razmeram in izpolnjen s posebnimi slovaškimi zahtevami. Nova stranka stoji na stališču odločne obrambe proti Madžarski. — Torej nad Tatro vstaja zora.

— Senzacionalna izjava Trockega. »Dziennik Odanski« poroča, da je Trocki odkril Herriota za časa njegovega prebivanja v Moskvi politično senzacijo. Boljševiški glavar trdi, da sovjetska Rusija ni izdala Francije v Brest-Litovsku. V oktobru leta 1917. so boljševiki poslali francosko vlado poslati v Rusijo nekaj francoskih častnikov, ki naj bi organizirali rdečo armado. Boljševiška vlada je bila baje pripravljena sprejeti zapuščeno carjev in Kerenskoga — družbo in zvezo s Francijo pod pogojem, da ta prizna sovjetsko vlado in ji da sredstva za nadaljevanje vojne. Tej prošnji je sledil negativni radiotelegrafski odgovor Clemenceauja, vsled česar je bila Rusija prisiljena skleniti z Nemčijo mir. Ta izjava dokazuje, da znajo tudi boljševiki politično koketirati.

JULIJSKA KRAJINA.

— Roški fašisti so hoteli ubiti nekoga italijanskega črkostavca, ki je šel z Reke v Zagreb, da bi tam na povabilo predsednika Zanella stavil list »Voce del Popolo«. Pisali so mu, da se mora nemudoma vrniti, kajti sicer mu bo povratek za vedno zabranjen in ako se prikaže, ubijejo njega, njegovo ženo in otroke. Črkostavec se je ustrašil in se seveda takoj vrnil na Reko. Tiskarska organizacija hoče poskrbeti, da izve o fašistovskem zločinu ves evropski kulturni svet.

KONSTANTIN PRIHAJA V BLIZINO VILJEMA II.

— Partz, 5. novembra. (Izv.) Listi javljajo, da se odstavljani grški kralj Konstantin naseli v gradiču Mosberger v neposredni bližini mesteca Doorn, tako da bo Konstantin imel sosedo v osebi Viljema II.

GOSPODARSTVO.

DRŽAVNI PRORAČUN ČEŠKOSLOVANSKE REPUBLIKE ZA L. 1923.

Celotni izdatki 19.377 mil. proti 18.812 mil. Kš prijemkov. — Deficit 565 mil.

Začetkom novembra. —jp.— Narodni skupščini Češkoslovaške republike je predložila vlada peti svoj državni proračun. Celotni izdatki tega proračuna so navedeni s svoto 19.377.880.639 Kč od katere pripada na redne izdatke 13.605.075.905, na izredne 5.772.804.734 Kč. Skupni znesek državnih prijemkov je izkazan s svoto 18.812.390.860, od katere pripada na redne prijemke 17.960.953.348 Kč, na izredne 851.537.512 Kč. Nekritega primanjkljaja je torej 565.489.779 Kč. Proračun obtežuje največ stroški železniškega ministrstva, ki reprezentirajo 4.206 mil. (21. % celotnih izdatkov), izkazujejo pa na drugi strani prijemkov 4.951 mil. (26. % celotnih prijemkov), torej prebitka skoro ¾ milijarde. Izdatki narodne obrambe so se zmanjšali od 361 na 2.777 mil. (14. % celotnih izdatkov), izdatki na državni dolg našajo 14.39 % celotnih izdatkov, izdatki finančnega ministrstva 9.6 %. Največje prijemke ima pa finančno ministrstvo 10.437 mil., kar znači 55. % celotnih prijemkov. Večji aktivum ima tudi ministrstvo za pošto in brzojav. (plus 282 milijonov).

Kar razlikuje proračun za 1923 od prejšnjih proračunov je to, da je izginila položka za stroške v svrhu lajšanja povojnih gospodarskih razmer, s čimer prihaja naš proračun do normalnega lica. Nadaljna novost je razdelitev proračuna na osebne in stvarne izdatke. Stvarni izdatki znašajo 11.790 mil., ki so narasli v glavnem iz tega vzroka, ker je nastala služba državnega dolga. Osební izdatki znašajo 7.666 mil. Največ prihrankov se je doseglo v železniškem ministrstvu: 455 mil., v ministrstvu narodne obrambe 396 mil., v ministrstvu za unifikacijo 367 mil., v zunanjem ministrstvu 85 mil., za javna dela 63 mil.

Dvignila se je potrebščina za predsedstvo ministrskega sveta za 287 mil., zemljedeljskega ministrstva za 183, finančnega za 135, za socialno skrbstvo za 82, za zdravstvo za 56, za pravosodje za 33, za notranje zadeve za 30 in za pošto za 9 mil.

Celotni prejemki za 1923 se cenijo v proračunu na 70 milijonov manj v sled krize, celotni izdatki pa za 295 mil. manj. Proračun izkazuje deficita 565 mil. Treba pa pričakovati glede na napredujoče padanje cen, da sploh ne pride do primanjkljaja. Investični proračun se vodi tudi tokrat posebej in izkazuje skupno porabo okoli 3 milijard, napram lanskemu letu manj za 264 mil. Največjo položko investičnih potrebščin izkazuje železniško ministrstvo: 1500 mil. in ministrstvo za javna dela s svoto 1269 mil. V formalnem oziru je pozdravljati, da proračun za leto 1923 kaže nadaljnji veliki korak v preglednosti in specializaciji. V stvarnem oziru pa se lahko reče, da temelji na realni podlagi: ničesar ne olepšava.

Proračun kaže tudi še po neki drugi strani znake novosti. Vodijo se v njem prvič — kar se ne vrši v nobenem drugem proračunu evropskih držav — izdatki in prijemki državnih podjetij ločeno. Končno se je prišlo do prepričanja, da treba tudi državna podjetja organizirati na trgovskem principu, da bo iz njihovih bilanc povsem jasno, ali imajo resnične obratne prebitke ali pa jih nimajo in določno ugotoviti, kje tičijo vzroki za to.

Prvotne proračunove številke (v izdatkih), ki so predstavljali okoli 22 milijard Kč, se je posreželo z znatno skrajšitvijo zmanjšati za 2 ¼ milijarde, kar pomeni zmanjšanje v izdatkih proti lanskemu letu za 435 mil. To se je zgodilo kljub temu, da so izdatki za državni dolg za leto 1923 večji za 771 mil. od lanskega leta. (Znašajo 2.790 mil. Kč.) Skupno z naraslimi novimi izdatki v višini 135 mil. znašajo prihranki proti izdatkom v proračunu 1922 leta 1280 mil. Kč. Ti prihranki so bili, kakor je razvidno iz prejšnjih števil, doseženi v proračunu ministrstva za narodno obrambo (361 mil.), železniškega ministrstva (548 mil.), zunanjega ministrstva (98.8 mil., t. j. za 30 %) in v šolskem ministrstvu.

V proračunu pa se vidi še vedno neprimernost osebnih stroškov napram stvarnim: osebni stroški znašajo 6. % milijarde proti 7917 mil. stvarnih stroškov. To neprimernost z državnimi poslovanji stroški je zakrivil v največji meri zakon za zaračunavanje let, ki je za nadalje nevdržljiv: smatra se ga le za povojno prehodno stanje.

Zelo plodonosno državno podjetje je tobakova režijska, katere prinaša kljub investicijskim stroškom državi na leto milijardi dobiček, ki se pri stalnem padanju cen goriva od 1. novembra dalje (za 20 %) gotovo še zviša prihodnje leto.

Državna finančna uprava je po ministru dr. Rašinu kategorično izjavila, da v prihodnje ne bo zviševala izdatkov, ako ni krizna, in obljubila je v mejah proračunskega ravnovesja znižanje davkov. (Dve najvažnejši davčni položki in sicer davek za obrat in za ogled sta bili že za bodoče leto znižani, vsaka za 400 milijonov Kč.) Po določitvi roka državnega dolga se izjavlja jasno, da hoče Češkoslovaška republika izvrševati vse svoje obveznosti glede mednarodnih in tukajšnjih kreditov to-

čno in pravočasno. Po določenem roku se prične amortizacija dolgov napram Angliji in Ameriki z izplačilom koncem tekočega leta zapadlega posojila »Svobode«.

Kar se tiče deficita, je upravičena nada, da gotovo ne bode treba kritja s finančnimi operacijami (s posojilom). Kakor je razvidno iz številčnih stvarnih izdatkov, zadostuje, da bi cene padle za 10 % in ta deficit bi izginil sam ob sebi. Pri sedanji tendenci padaja cen je to zelo verjetno. Pa tudi glede na to, da so položke v prejemkih odmerjene zelo trezno, je upravičena nada, da skonča državni proračun Češkoslovaške republike v petem letu njenega trajanja ne le z željenim ravnovesjem, marveč tudi s prebitkom.

Številke državnega proračuna v posameznih letih od početka republike so te: 1919. prijemki: 3710 mil., izdatki: 8615 mil. — 1920. prijemki: 10.427 mil., izdatki: 15.278 mil. — 1921. prijemki: 17.299 mil., izdatki: 18.026 mil. — 1922. prijemki: 18.884 mil., izdatki: 19.813 mil. — Deficit 1. 1919 je znašal 4906 mil., 1920 je znašal 1852 mil., leta 1921 je znašal 727 mil., leta 1922 je znašal 929 mil., za nastopno leto je proračunjeno na 565 mil.

—g Goveja kuga. Veterinarski nadzornik Hugon Turk opozarja v zadnjem »Kmetičkem Listu« na veliko njeno nevarnost. Leta 1917. se je pojavila na severnem Kavkazu, prešla potem v evropsko Rusijo in dospela na Poljsko in Rumunsko. Tako so ogroženi tudi naši mejni kraji! Posvetiti moramo preteči tej nesreči vso pozornost. Naša meja naj se zapre za vsak uvoz živine iz okuženih in tudi že samo osumljenih dežel in krajev. Opozorjamo na te velike važne besede našega strokovnjaka, ki se sklicuje tudi na članek prof. D. T. Konjeva v »Jugoslovenskem veter. glasniku« št. 10 t. I. — Omeniti je treba, da je »Pouk o goveji kugi« naša vlada že izdala. Skrbeti morajo pač vsi faktorji brez vse razlike, da se ta pouk med našim ljudstvom čim največ razširi, pa tudi vsepovsod upošteva, zlasti med živinorejci. Upajamo, da nam ob vsej potrebni previdnosti prizanesa vsaj — goveja kuga. Saj imamo drugih kug, žilbog, vse polno v naši državi, katere bomo pa s trdo roko vendarle kmalu docela zatrli.

—g Rok za napolnjenje uvoženih inozemskih sodov podaljšan od 6 na 9 mesecev. Na intervencijo carin. zbornice v Ljubljani je gen. direktorja carin. zbornice 16. okt. t. podaljšala rok za polnjenje sodov iz kategorikoli materiala, ki se uvaža s pogojem, da se napolnjeni s našimi produkti zopet izvozijo, od 6 na 9 mesecev od dneva izvršenega uvoza. S tem je ustrezno zlasti vinskemu trgovstvu na Štajerskem.

—g Trgovina z vinom v Dalmaciji. Glasom obvestila pokrajinske uprave odd. za trgovino in industrijo za Dalmacijo naš tri. zbornici, da je Dalmacija preostala še čez 15.000 hl starega vina. Izvoz je sedaj povsem zastal. Trgovina se je skrcila na domačo potrebo. Cene pa niso popustile. Trgatev je izvzemši Vis povsod končana. Grozdje se je prodalo le v malih količinah v Neretvi (7 do 8 kron kg). Mošt in mlado vino se še ne razpečava.

—g Gospodarske vesti iz Češkoslovaške. Tuk. konzulat češkoslov. republike poroča naši trg. zbornici, da je izvoz koka in briketov iz Češkoslovaške od 20. okt. t. l. prost izvozne carine. Podaja tudi statistiko o zunanji češkoslov. trgovini. Od jan. do julija t. l. je znašal češkoslov. izvoz 57.767.694 q in v 2.662.315 enot napram 55.078.733 q in 2.163.362 enotam iste dobe l. 1921. Uvoz v letošnji navedeni dobi je dosegel 20.575.942 q in 400.549 enot. Trgovinska bilanca Češkoslov. izkazuje v teku prvih sedem mesecev t. l. aktiv 37.191.752 q in 2.261.766 enot. Radi olajšave eksporta bodejo znižani prevozniki tarifi: za steklo 18 %, porcelan za 30—40 %, celuloza za 23—34 %. Tudi tarifi za prevoz sladkorja se znižajo, vendar sporazum še ni dosežen. Znižanje tarifa za premog je odvisno od znižanja davka. Dosedanja filijalka banke Bohemia v Parizu se v kratkem pretvori v francosko-češkoslov. banko. Pojavila sta se dve propoziciji za transakcijo, prva od ameriškega financierjev, druga od neke francoske skupine.

—g Svoji k svojini! Prinašamo velevažno in za narodno gospodarstvo zelo pomembno notico, objavljeno v »Jugoslovenskem Lloyd« št. 750 od 4. t. m. v uvaževanje kompetentnim faktorjem in interesantom. Notica se glasi: »Dasi bi naša država morala pobrigati se na vse načine, da naš narodni denar ne odide v inozemstvo in dati ona naglašeno vedno to svojo dolžnost in navedeno polaga veliko važnost v to, da ostane naš denar v državi, moramo žalibog ugotoviti, da zna čestokrat to svojo dolžnost prezeleti in spregledati. Naredila je to tudi pri vprašanju koncesioniranja zavarovalnih družb. Imamo sicer malo številno zavarovalnih zavodov, vendar pa so to zelo solidna podjetja in vlada bi se morala potruditi, da se čimbolj povzdignejo in prevzamejo čim več poslov v naši državi. Ravno zato ne razumemo, kako je mogla vlada tekom samih dveh let podeliti 20 koncesij inozemskim zavarovalnim družbam. Med te spada tudi »Riunione Adriatica di Sicurtà in Trieste«. To društvo je dobilo koncesijo pod tem imenom in smelo bi se posluževati le tega imena, ali v prozorne namene rabi lepo ime: »Jadranska zavarovalna družba v Trstu, ravnateljstvo v Zagrebu«. To bi se moralo na vsak način zabraniti, da naš narod izve, s kom ima opraviti; obenem bi se društvo imelo prisiliti, da pri nas objavi bilanco poslovanja v naši državi.«

Spominjajte se Družbe sv. Cirila in Metoda.

Dr. Vinko Gregorič:

Glavne smernice plač uslužben- cev Osrednjega urada za zava- rovanje delavcev.

Uslužbeni so uradniki in sluge. Delijo se v štiri kategorije. — Kategorija A: polna fakultetna izobrazba ali enakovredna. B: višja trgovska šola, ali polna srednja šola z maturo. C: nižja trgovska šola, obrtna šola ali najmanj štiri razrede srednje šole. D: najpotrebnejši poduk in odsluženi rok v vojaški službi. Kategorija A, B, C so uradniki, D, sluge. Kategorija A vsebuje sledeče stroke: 1) konceptni 2) inženirski, 3) matematični, 4) zdravniški, 5) apotekarski. Plače: Prejemki aktivnih uslužbencev so I. redni a) letna plača (avtomatska in položajna) b) rodbinske doklade c) stanovanjska doklada, toda samo v mestih z dragimi stanovanji. II. izredni za potovanje v službi, a) dnevne za hrano in prenočišče b) vojni stroški c) za selitev v drug službeni kraj.

Avtomatska plača: V kategoriji A letno 15.000 Din.; B 12.000 Din.; C 9.600 Din.; D 7.200 Din. Ta se poveča po vsakem pretečenem letu začasne ali definitivne službe od 1. januarja nastopivega službenega leta skozi 34 let vsako leto, ki se zaračuna v napredovanju v kategoriji A za letno: 480 Din.; B, 360 Din.; C 288 Din. 144 D. tako da dobi po 35 službenih letih avtomatske plače kategorija A letno 31.320 Din., B. 24.240 Din., C 19.392 Din. D 11.976 Din. Položajna plača se odredi po položaju (rang) katerih je XI. znaša v I. položaju letno: 6.600 Din. II. 4.800 Din., III. 3.600 Din., IV. 2.400 Din., V. 1.800 Din., VI. 1.200 Din., VII. 900 Din., VIII. 600 Din., IX. 480 Din., X. 360 Din., XI. 240 Din. Za uslužbenca plača je položajna plača I.—VII. B, III.—VIII. C V.—IX. D VIII.—XI. Okrožni uradi imajo sistemizovano mesto ravnatelja do 50.000 Din. v III. položaju, do 20.000 Din. v IV. do 5000 Din. v VI. Samo zdravnik sme imeti isti ali večji položaj od ravnatelja Okrožnega urada. Pri Osrednjem uradu so sistemizovana službena mesta od I.—XI. položaja.

Položajne plače vseh položajev razen najnižjega, se morejo posameznim uslužbencom po sklepu ravnateljstva Osrednjega urada in na predlog generalnega ravnatelja ozir. ravnateljstva Okrožnega urada povišati in to v kategoriji A po najmanj tri letnem zadovoljivem službovanju, v kategoriji B po manj 4 letnem, v kategoriji C po najmanj pet letnem in v kategoriji D po najmanj 6 letnem, za sledeče iznose: I. položaj za letno 6000 Din., II. 4600 Din., III. 4000 Din.; IV. 3600 Din.; V. 3000 Din., VI. 2400 Din.; VII. 1800 Din.; VIII. 1200 Din.; IX. 600 Din.; X. 300 Din. V I.—IX. položaju kategorije A in v III.—V. položaju kategorije B, v V.—VI. položaju kategorije C in v VIII. položaju kategorije D more se položajna plača po ponovnih 3, oziroma 4, 5, 6 letih zadovoljive službe v položaju še enkrat povišati za iste iznose, a v I. II. in III. položaju pa po nadaljnjih 3 oziroma štirih letih, še tretjkrat.

Rodbinska doklada znaša za vse uslužbenke brez razlike na kategoriji in položaj in službena leta: za ženo 1800 Din. na leto, za vsakega otroka do izpolnjenega 6 leta 600 Din. od 6—12 let 900 Din. in nadalje 1200 Din. na leto. Skupna doklada na rodbino ne sme presegati v nobenem slučaju zneska 4800 Din. na leto. Doklada za ženo pripada samo za zakonito ženo. Več zakonskih žena pri uslužbenih muslimanih se računa za eno. Za sodniško ločeno ženo se doklada ne prizna. Doklada pripada za vsakega v zakonu rojenega ali pa pozakojenega otroka, ako se otrok sam ne vzdržava od svojega premoženja ali osebnega dela. Pravice na doklade ugasne kadar postane otrok polnoleten oziroma ko preneha potreba, da ga roditelj vzdržava. Za otroka, ki se redno in uspešno šola, daje se doklado do izvršenega 24 leta. Za polnoletnega otroka, ki je duševno ali telesno nesposoben za zaslužek a nima druge preskrbe, pripada doklada dokler traja ta nesposobnost. Ako sta oče in mati uslužbenca Osrednjega urada, pripada doklada za otroka očetu. Ako pa sta sodniško ločena in otroci živijo pri materi, pripada doklada materi. Žena uslužbenka ali penzionarka Osrednjega urada, ki je mož ni uslužbenec ali penzionar Osrednjega urada, nima prava na doklado za otroka, izvzemši če dokaže, da je mož siromašnega stanja in nesposoben za zaslužek. Ako živi žena, ki ni uslužbenka Osrednjega urada, ločena od svojega moža, ki je v aktivni službi ali penziji Osrednjega urada, a otroci so pri njej in jih ona vzdržuje, izplača se doklada za otroke njej.

Stanovanjsko doklado določi in odredi ravnateljstvo Osrednjega urada in so vsa mesta razdeljena v štiri razrede. V prvem razredu znaša doklada 15% avtomatske plače brez rodbinske doklade, v drugem 10%, v tretjem 5%. V četrtem razredu ni nobene stanovanjske doklade.

Dnevne se odredijo in plačajo za vsak začetni kalendarski dan v službenem poslu in sicer uslužbenec v I.—III. položaju 150 Din. v IV.—VI. 120 Din. VII.—IX. 90 Din. X.—XI. 60 Din.

Za potovanje po železnici se plača: Uslužbenec I.—IV. položaja vrednost I. razreda, ostalim uslužbencom kategorije A, B, C vrednost druge karte II. razreda, a uslužbenec kategorije D, vrednost vozne karte III. razreda. Za potovanje po ladji uslužbenec kategorije A, B, C, vrednost vozne karte I. razreda, uslužbenec kategorije D, vrednost vozne karte II. razreda. Za potovanje po železnici ali ladji pripada uslužbenku, ako traja potovanje čez teden dni, naknadna podvoznina za prtljago 50 kgr. Na dalje trošek za voz od stanovanja do postaje in nazaj po taksi, prenos in iznos prtljage po taksi. Če se ne more potovanje vršiti po železnici pripada uslužbenec I.—IV.

položaja po 6 Din. ostalim uslužbencom kategorije A, B, C, po 4½ Din. in uslužbenec kategorije D, po 3 Din. od kilometra. Za potovanje v inozemstvo se računa dvojna postavka. Pri visoki valutarni diferenci more ravnateljstvo Osrednjega urada odrediti višje dnevnice.

Uslužbenec stoji v najnižji položaj one kategorije v kateri je sprejet (kategorija A v VII. B v VIII., C v IX. D v XI. položaj).

Ta službeni pravilnik stopi v veljavo, čim ga odobri ministrstvo za socialno politiko.

Pravni vestnik.

NOVI NAČRT O ORGANIZACIJAH SODIŠČ.

V dneh od 20. do 31. oktobra t. l. se je posvetovala redakcijska komisija privatnopravnega odseka stalnega zakonodajnega sveta pri ministrstvu pravde v Beogradu o novem načrtu zakona o organizaciji sodišč, ki ga je bil sestavil stalni član dr. Hugo Werk (Zagreb) po navodilih širše komisije stalnega zakonodajnega sveta in uporabljajoč načrt prvega dela, rediranega po stalnih članih prof. Kreku in advokatu Nestoroviču. Posvetovanj sta se udeleževala pod predsedstvom predsednika kassacijskega sodišča v Beogradu, Mihajla Jovanoviča, razen stalnih članov: univerzitetnih profesorjev dr. Dragoljuba Arandjeloviča (Beograd), dr. Gregorija Kreka (Ljubljana) in dr. Ivana Mauroviča (Zagreb) ter advokata Georgija Nestoroviča (Beograd) in dr. Hugona Werka (Zagreb) kot za sodelovanje pri civilnoprocesualnem zakonodavstvu kooptirana izredna člana dr. Anton Skumovič, univerzitetni profesor v Ljubljani, in Slavoljub Sova, predsednik banskega stola v Zagrebu. Komisija je dovršila svoje delo. Novi (drugi) načrt obsega 106 paragrafov. Naslanja se v bistvu na avstrijski zakon o organizaciji sodišč z dne 27. novembra 1896, drž. zak. št. 217, pa se oзира seveda na posebne razmere naše kraljevine in njeno zakonodavstvo, osobito na ustavo in na načrte zakonov o sodnikih, o advokatih, o službeni pragmatiki itd. Načrt predpostavlja, da se uzakoni novi (drugi) načrt civilnoprocesualnega reda, ki vobče recitari avstrijski zakon in je že tudi predložen vsem članom stalnega zakonodajnega sveta. V kolikor je nam znano, namerava ministrstvo pravde doposlati ta načrt v oceno vsem članom privatnopravnega in kazenskopravnega odseka zakonodajnega sveta, pa tudi višjim sodiščem, odvetniškim zbornicam, pravniškim združenjem itd. Na podlagi na ta način nabranega gradiva bo redakcijska komisija sestavila končnoveljavno besedilo načrta, ki ga misli vlada čim prej predložiti skupščini oziroma njene zakonodajnemu odboru. Obvezno moč pa bi dobil ta zakon šele z istim dnem kakor nova zakona o civilnem in kazenskem postopku in drugi zakoni in uredbi, ki so z zakonom o organizaciji sodišč v zvezi ali se morajo na njega podlagi izdati.

DOPISI.

— Iz Zgornje Šiške nam pišejo: Zadržite ste pisali, da šentvitski župnik nastopa kot svoje vrste bog pri pokrebnih, sporocam vam pa, da tudi vernim dušam v vicah ne prizanaša. Na praznik vernih duš, 2. novembra, se opravila posebne molitve na pokopališčih za duše onih, ki počivalo v grobovih. Zgornja Šiška ima v Dravljah lastno lepo pokopališče, kjer opravila celovite obrede šentvitski župnik. A čujte: g. župnik namenoma noče opraviti obrednih molitev za pokojne duše na vernih duš dan, temveč dan pozneje, letos je celo naznanil, da se obred vrši šele v soboto, 4. t. m. Ali je to smatrati za sekularno še živčih občanov, ali pa g. župnik niti dušam pokojnikov ne privošči občajnih cerkvenih molitev na določeni dan?

— Iz St. Vida pri Grobelnem nam pišejo: V nedeljo, 22. oktobra so priredili naši fantje in dekleta v šoli žalozigro »Mlinar in njegova hči«. Dolgo časa že ni bilo pri nas nobene igre, zato so prišli ljudje od vseh strani, da vidijo zopet domače fante in dekleta na odr. Ti so zares dobro igrali. Kar čudili smo se mirnosti in sigurnosti, s katero so nastopali. Vsak se je vživel v svojo vlogo kakor star, že izkušen igralec. Gledalci so bili izredno zadovoljni in izrazili so željo, naj se igra ponovi. Le škoda, da je slabo vreme v nedeljo, 29. oktobra odvrnilo mnogo ljudi, ki bi sicer prišli k ponovitvi. Hvaležni smo igralcem za prireditve, ki je bila nam lep užitek, dobrodelnosti pa je prinesla lepe dohodke. Glavno zaslugu pa ima naše vilo učiteljstvo in temu naša iskrena zahvala.

— Iz kamniške okolice. Pišejo nam: Ob koncu minulega tedna smo imeli močne nalive. Bistrica je naraščala in udarjala čez bregove. Pri tem je ruvala drevesa in odnašala s seboj, kar je zajela. Škoda je jako velika. Tako n. pr. je nekemu posestniku v Podrečju odnesla vrta za 300 štirilastnih metrov. Tu se vidi, da je treba na vsi moč pospešiti regulacijo te divje planinske reke, da nam ne bo napravila še več škode kakor jo je že.

Spominjajte se
„Jugoslovenske Matice“!

KULTURA.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

DRAMA.

Torek, 7. nov.: Zaprtlo.
Sreda, 8. nov.: »Živi mrtveci. Red B.
Četrtek, 9. nov.: »Svatba Krečinskega. C.
Petek, 10. nov.: »Hilapic. E.
Sobota, 11. nov.: »R. U. R. Izven.
Nedelja, 12. nov.: Ob 3 popoldne »Krojaček. Mladinska predstava.
Ob 8. zvečer »Svatba Krečinskega. Izv.
Ponedeljek, 13. nov.: »Svatba Krečinskega. Red D.

OPERA:

Torek, 7. nov.: »Jenufa. E.
Sreda, 8. nov.: Zaprtlo.
Četrtek, 9. nov.: »Tajnost. A.
Petek, 10. nov.: Zaprtlo.
Sobota, 11. nov.: »Ševliski brivci. I. ven.
Nedelja, 12. nov.: »Jenufa. Izven.
Ponedeljek, 13. nov.: Zaprtlo.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.

Sobota, 11. nov.: Noč na Hmeljniku. Izvirna drama.
Nedelja, 12. nov.: Noč na Hmeljniku. Izvirna drama.

— Sentjakobski gledališki oder. V soboto dne 11. novembra »Mladost. Ljubzenska drama. — V nedeljo dne 12. novembra »Mladost. Ljubzenska drama.

— Iz pisarne Sentjakobskega gledališkega odera. Radi nepremostljivih zaprek se premiera dr. Lahove drame »Noč na Hmeljniku« preloži na prihodnji teden, v soboto dne 11. t. m. in v nedeljo 12. t. m. se ponovi Halbejeva »Mladost. Obkrat ob 8. zvečer. Mladini pod 16. leti vstop prepovedan. Predprodaja vstopnic od srede popoldne dalje v kavarni Zalaznik.

— Marionetno gledališče se je našli mladini in občinstvu sploh tako priljubilo, da je obiskovalo mali in veliki, stari in mladi. Doslej so bile vse predstave razprodane. Pri zadnji predstavi krasne balke o princu Rožencvetu in princesi Lilijani je moralo več ljudi oditi, ker niso dobili vstopnic. Zato se bo ta lepa igra še enkrat ponovila. V nedeljo so igrali »Zakletega kalifa«, ki je sedaj »gašpariziran« in izgleda popolnoma drugače nego v prvi sezoni. Dočim se je prej razrešila vsa igra brez Gašperja, je dobil zdaj Gašper glavno vlogo, tako da bi igra lahko kstili »Gašperškov izlet v Bagdado«. Naš junak Gašper se kmalu spozna v raznih orientalskih čarolnijah in doživi veliko čast, da leta nad velikim mestom Bagdadom na štirilastnih pogled na orientalsko mesto je bil naravnost čaroben, žal, da tako malo časa traja. Sploh je vsa scenerija umetniško izvršena in dela čast mojstru našega marionetnega gledališča. S tem dobiva ta naš zavod važno mesto v vzgoji mladine. Tudi igralci so se spopolnili v tekstu in igri, tako da zaslužijo vsestransko pohvalo. Za namerajo se pridati enodejansko »Preskušnja«, ki je vzbujala mnogo smeha. Ta preskušnja bi lahko nosila naslov »Gašper in njegova žena«. Gašperček hoče namreč preskusiti zvestoto svoje žene, zato se dela, kakor da je mrtav — žena pa si takoj najde drugega moža. Gašper ostane »od mrtvih« in napravi red v svoji hiši. Vidi se, da je letos pripravljen izbrati repertoar, ki nudi mladini in starim mnogo zabave, pa tudi umetniškega užitka. Želeli je samo, da občinstvo ostane mirno na svojih mestih in da se ne vpenja na sedežih, ker tako prikriva pogled onim, ki so zadaj. Naravno je, da hočejo otroci videti vse prav od blizu, zato ne morejo mirno sedeti, toda treba jih je privaditi na red in na obzirnost do drugih, ki hočejo tudi videti. Ako ostane vsak na svojem mestu, lahko vsi dobro vidijo. Vstopnice se prodajajo v soboto in v nedeljo v Mestnem domu in je dobro, da si jih vsak prej preskrbi, ker je pred predstavo le še malo vstopnic na razpolago.

— Gvajcova razstava v Mariboru. S 4. razstavo umetniškega kluba »Grohar«, ki se je otvorila v nedeljo dopoldne v slavnostni dvorani državnega moškega učiteljskega, je oni del Maribora, ki hrepeni po pristni naravi, priletno iznenaden prišel na prvi račun. Specialist naturalist, profesor A. Gvajc se je vendar odločil, da tudi mariborski javnosti pokaže svojo, drugod že poznano in priznano umetnost. Zbral je, kar je rešil iz svojih neprimernih svojih umetov, pridelal nekaj novih slik, da tvori sedaj zbirka 62 slik. Istrljani, Goranci, Vipavci, Gorenjci, Korošci srečavajo na stenah svoje stare znanke: gore, gozdje, mlake, vaške slike. Posebno bogato je zastopan Kaniški. Slike iz Koroške so tako krasne, zlasti one s Pece, da so takoj ob otvoritvi našle svoje kupce. Na vseh slikah čitaš skoro uro dnevne razsvetljave. In na vseh slikah opaziš značaj samoniklosti. Gvajc je sovražnik vsake šablonске šole. Razstavo je otvoril prof. C. Otčič kot predsednik kluba »Grohar«. Ni iz formalne učenosti pretiral, če je moral mojstru izraziti odkrito priznanje. Otvoritev se je udeležilo mnogo občinstva. Počastila sta jo tudi okrajni glavar dr. Lajnšič in župan Grčar. Glavarju je razstava tako ugajala, da je kupil kar dve najlepši sliki. Njegovo vzgledu so sledili tudi drugi: že dopoldne je bilo prodanih šest slik. Razstava ostane otvorena do 16. novembra.

— »Sprski književni glasnik« z dne 1. novembra prinaša to-le vsebino: Milan Kšanin: Vestalka. — Miroslav Križan: Golgota. — Milutin Jovanović: Kad tako mora biti. — Todor Manojlović: Elegija. — Miroslav Fedman: Vani je sleg pao. — Južni Volker: Iz češke lirike. — Dr. Jovan Cvičič: Osnove jugoslovenske civilizacije. — Prevrat v Orčkoj. — Zivan Zivanović: Omladinska skupščina u Beogradu. — Milan Grol: Kriza demokratske stranke. — Književni pregled. — Umetniški pregled. — Ekonomski pregled. — Vojni pregled. — Politiški pregled. — Ocene i prikazi. — Beleške.

GLASBENI VESTNIK.

— Koncert »Lisinskega«. V včerajšnjem listu smo priobčili spored koncerta, katerega izvajal v Ljubljani hrvaško pjevaško združenje »Lisinski« iz Zagreba v nedeljo 12. t. m. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela Union. Je to ciklus moških, mešan in ženskih zborov, katere je komponiral Božidar Široka, ki spada med najplodovitejše hrvaške kompoziste novejšega časa. Je vsestransko delaven in njegova dela dosežajo povsod, kjerkoli se izvajajo, največje uspehe. V Hrvatih je Široka znan tudi kot glasbeni publicist ter je v novejši dobi spisal hrvaško glasbeno zgodovino. Znan pa je tudi kot popularen skladatelj, kajti skoro vse pesmice in skladbe, ki se izvajajo v zagrebškem marionetnem gledališču, so njegovo delo. Njegove naprave mladina naravnost uživa. Občinstvo opozarjamo na koncert, za katerega so vstopnice v predprodaji v trgovini Glasbene Matice.

— Zveze godbenikov za Slovenijo. Za 1. sinfonični koncert predprodaja vstopnic se vrši v pisarni Glasbene Matice, Gosposka ulica 8. Cena vstopnic je: I. vrsta D. 30, II. vrsta D. 20, ostali sedeži D. 18, 15, 12, 10, 8, 6; stojišča D. 3, dijaške D. 2. Čisti dobiček koncerta je namenjen za nabavo modernih slovanskih sinfoničnih kompozicij za prihodnje koncerte, katere namerava Zveza v tej koncertni sezoni prirediti. Dolžnost vsakega je resno podprati to veliko kulturno akcijo, kajti le na ta način pridemo do stalnih abonementov sinfoničnih koncertov.

Borba za Ljubljano.

— Sestanek trgovcev in obrtnikov v Kazini. Sredi se je vršil v veliki dvorani »Kazine« volilni sestanek ljubljanskih trgovcev in obrtnikov, sklican po kandidatih trgovskega in obrtniškega stanu, ki se nahajajo na kandidatski listi »Jugoslovenske zajednice«. Mladini so napeli vse sile, da bi ta shod preprečili. V »Jutru« so v nedeljo priobčili poziv, podpisani od raznih zasleplencev, ki so jih mladini vjeli na svoje limanice, naj se ljubljanski trgovci in obrtniki ne udeležijo tega sestanka, volilni odbor demokratske stranke pa je razpošiljal trgovcem in obrtnikom še posebna pisma, v katerih jih je z grožnjami in terorjem skušal odvrti od sestanka. Zvečer so mladini postavili pred vhodom v »Kazino« svoje agitatorje, ki so delili ponatise iz nedeljskega »Jutra« in skušali prihajajoče obrtnike pregovoriti, da bi se ne udeležili shoda. Pa jim ni nič pomagalo. Sestanek je bil naravnost siljajno posečen. Udeležilo se ga je okrog 500 zavednih ljubljanskih trgovcev in obrtnikov. Dasi je bil sestanek zaupen, vendar so sklicatelji v svoji liberalnosti in širokogrudnosti pustili v dvorano tudi znane marksistične agitatorje, njih na čelu gostilničar Anton Bončar z dvema Turkovima sinovima. Sestanek je otvoril v imenu sklicateljev trgovec Ivan Jelačin ml., ki je pozdravil vse navzoče in se jim zahvalil, da so se kljub marksizemu terorizmu v tako siljajnem številu odzvali vabilu na sestanek, ki naj določi stališče trgovskega in obrtniškega stanu na glasbeni bodočim občinskimi volitvam. Nato je dal besedo zastopniku obrtniškega stanu vrtnarju Antonu Ferantu. Govornik je v lepo zasnovanem govoru obrazložil stališče obrtnikov napram občinskimi volitvam, poudarjal potrebo, da se obrtniki osamosvojijo in pridružijo stranki, katere voditelji dajejo jamstvo, da bo z verno zastopala v občinski zbornici obrtniške interese. Predlagal je, naj se obrtniki izrečejo za kandidatsko listo, katere nositelj je dr. Vladimir Ravnihar. Njegova izjava so zborovalci sprejeli z enodušnim odobravanjem. Za njim je nastopil trgovec Sajovic, ki je naslikal v kratkih koncinah potezaj položaj, v katerem se nahaja slovensko trgovstvo, očrtal križe in težave, s katerimi se imajo boriti slovenski trgovci, poudarjal, da ti trgovci, dasi so stebri gospodarskega življenja, niso nikdar našli potrebne zaslombe in zaščite v dosedaj vladajočih političnih strankah ter končno predlagal, naj se vsi trgovci kot en mož pridružijo stranki, ki jo v volilni borbi vodi dr. Vladimir Ravnihar. Njegov govor je bil sprejet s ploskanjem in živahnim odobravanjem. Glavni referat na sestanku je imel Ivan Jelačin ml. V duhovito zasnovanem, nad eno uro trajajočem govoru je izčrpno razpravljal o položaju jugosloven. trgovstva in obrtništva. Slikal je težak boj, ki so ga vodili in ga še vodijo slovenski trgovci in obrtniki za svoj obstanek. Dotaknil se je razmer v demokratski stranki, kjer so se polastili vodstva mladini; obširno se je bavil s politiko mladinov, ki je v svoji brezglavosti in vihravosti povzročila nepopisno škodo celokupnemu narodu, predvsem pa zadala težke udarce baš trgovskemu in obrtniškemu stanu. Omenjal je borbo mladinov proti

ustanovitelj stranke in najzaslužnejšemu politiku dr. Ivanu Tavčarju. Cim je spregovoril to ime, je nastal v dvorani vihar navdušenja, zborovalci so navdušeno ploskali in entuzijastično klicali »Živio dr. Tavčar!« V istem trenutku je stopil v dvorano tudi dr. Vladimir Ravnihar, kateremu so zborovalci priredili takisto navdušene ovacije. Nat oje govornik naštel vse grehe, ki si so jih naprtili na rame mladini s svojo pogubno politiko zlasti na gospodarskem polju; ugotovil je, da so mladinski voditelji lansko leto pripravili Ljubljano in da so se na Ljubo dr. Kukovcu izrekli za razkosanje Slovenije, kar pomenja nenadomestljivo škodo ne samo v političnem in narodnem oziru za ves slovenski narod, marveč tudi težko škodovalje življenjskih interesov slovenske prestolice Ljubljane, katero hočejo mladini degradirati na nivo navadnega provincijalnega mesta. Poudarjajoč, da je že skrajni čas, da se napravi konec pogubni mladinski politiki, je pozval vse trgovce in obrtnike-somišljenike naj se pridružijo »Jugoslovenski zajednici« in glasujejo enodušno za kandidatsko listo, katere nositelj je dr. Vladimir Ravnihar, mož poštenega delavca, kakršnih je malo med nami, kar najbolj dokazuje dejstvo, da so ga izbrale naše najodličnejše kulturne institucije, kakor »Jugoslovenska Matica«, »Jugoslovenski Sokolski Savez« in »Glasbena Matica« za svojega predsednika. Nad vse zanimivim, globoko v naše razorene politične razmere segajočim izvajanjem so sledili zborovalci z napeto pozornostjo. In ko je končal svoj govor, je vsa dvorana zagrnela navdušenega ploskanja in viharjih klicev »Živel dr. Ravnihar, živel naš bodoči župan!« Ker so vsi navzoči — mladinski zaupniki so že preje z dolgim nosom popihali iz dvorane, čim so uvideli, da je zanje stvarica izgubljena — enodušno izrekli za dr. Ravniharjevo kandidatsko listo, je Ivan Jelačin zaključil krasno uspešno zborovanje s pozivom, naj vsi brez izjeme napno vse svoje sile, da pripomorejo do zmage stranke, ki je napisala na svoj prapor narodnost, naprednost in poštenost. — Splošna sodba v Ljubljani o tem shodu je, da je bil ta shod prva bitka med mladini in dr. Ravniharjevo strujo, bitka, v kateri je »Jugoslovenska zajednica« izvajala slajno zmago. Iz izida te bitke se lahko tudi že danes sklepa na izid volitev 3. decembra.

— Mladini umaknejo svojo listo? Interesantno vesti prinaša mariborska »Straža«. V »Ljubljanskem pisnu«, ki ga je priobčila 3. t. m., piše uvodoma: »Kajpada je pri nas v ospredju razgovor o občinskih volitvah. Misli se, da bodo liberalni mladini še pred volitvami preklekali kandidatsko listo ter pozvali svoje volilce, da glasujejo za združeno listo kapitalističnih starinov in narodnih socialce v...« Odkod ima mariborska »Straža« to informacijo, nam ni znano, zato tudi ne vemo, v koliko odgovarja dejstvu, eno pa je gotovo, da bi se mladini s takšnim korakom spretno rešili iz sedanje zanje naravnost obupne situacije ter se obenem obdali z nimbusom nesebičnih, za vsi žrtve pripravljenih mož, kar bi jim morda zopet pridobilo izgubljeno njihovo reputacijo. Seveda mi, ki mladine poznamo, vemo, da niso zmožni za nobeno takšno idealno dejanje. Naprednost in narodnost jim je samo na jeziku, zato bodo tudi z največjo ravnodušnostjo storili kakor lani vse, samo da spravijo Ljubljano zopet v roke klerikalcev in komunistov.

— V katerem taboru so? Prijatelj lista iz uradnih krogov nam piše: V nedeljskem »Jutru« je par ljubljanskih trgovcev in obrtnikov objavilo poziv, s katerim se je skušalo pridobiti kroge odvrti od včerajšnjega »zborovanja ljubljanskih trgovcev in obrtnikov«. Vsak, ki je bral ta poziv, je dobil vtis, da bi bilo »Jutro« dosti boljše storilo, ako bi ga ne bilo objavilo, kajti iz njega je prejasno odseval strah, ki preveča mladinske kroge. Maloštevili trgovcem in obrtnikom pa, ki so ga podpisali in ki so jih mladini, ne vem na kak način, dobili na svojo stran, bi bil želel, da bi se bili udeležili včerajšnjega veličastnega zborovanja. Videli bi bili, da stoji ogromna večina ljubljanskih trgovcev in obrtnikov v taboru dr. Ravniharja in »Jugoslovenske zajednice«, iz vsesplošnega pritrjevanja in navdušenja pa bi bili tudi spoznali, da bomo vsi, kakor en mož glasovali za staro slovensko poštenost in za neomadeževano belo Ljubljano.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 7. novembra 1922.

— Tudi tako ne, gospod! »Jutro« v svojem poročilu o sinočnem shodu naprednih trgovcev in obrtnikov dostavlja k izvajanjem glavnega poročevalca, da je kažo na čisto krivično visočino davkov, pozabil povedati, koliko sta fatirala davčni oblasti dohodkov on in g. X. Poslušalci bi bili baje potem strmeli! To je čisto priprosta denunciacija, do kakršne bi se tudi v najzagrizennejšem volilnem boju ne smela ponižati dostojna politična stranka, ako noče postati v očeh volilcev organizacija davčnih konfidentov. In potem — kje je »Jutro« zaznalo o vsebini te ali one davčne fasije, ki je tudi za člane davčnih komisij uradna tajnost? Bil sem celo vrsto let in tudi v časih najhujše volilne borbe član davčne prizivne komisije, v kateri so sedeli poleg mene najneizprosnejši pristaši klerikalne in bivše nemške stranke, toda vsem od prvega do zadnjega moram dati čestno izpričevalo, da so bili tudi pri oceni najbolj obsovalnega političnega nasprotnika strogo objektivni in pravični. To je pri kulturnih in značajnih ljudeh skoro samo po sebi umevno in zategadelj ne morem verjeti, da bi se bil — kakor se, žal, že več dni govori po Ljubljani — neki član prizivne komisije, ki je v tem hipu slučajno pristaša mladine, spozabil tako daleč, da je obel v svojem omenjenem uradnem svojstvu »primerno« maščevanje starinskim volilcem! Na vsak način bi bilo želeli precizne javne izjave od strani dotičnega gospoda. Kajti moralni nivo članov davčnih komisij tudi ob priliki volitev ne sme pasti pod ničlo. Tega ne smejo trpeti niti davkoplačevalci niti poklicna oblast.

— Prihod ministra Puclja v Ljubljano. Po poročilu iz Beograda pride poljedelski minister Ivan Puclj v Ljubljano, da se udeleži običnega zboranja Kmetijske družbe za Slovenijo. Za ta občni zbor vlada v kmetijskih slojih zelo veliko zanimanje. Klerikalci napenjajo vse sile, da bi zopet priborili svojo nekdanjo moč v tej družbi. Agitacija je zelo živahna.

— Somišljenike, ki so dobili valila in vse one, ki se zanimajo za »Jugoslovensko zajednico«, vabimo na sestanek, ki se vrši danes, v torek, 7. t. m. ob pol 9. zvečer v restavraciji pri Tratiniku na Sv. Petra cesti. Govorila dr. Vladimir Ravničar in Rasto Pustoslavšek o vzrokih, zakaj sta izstopila iz demokratske stranke. Sestanek je zapen.

— Usodni dan 12. 11. se bliža. Ali ste že naročili žalne koleke pri »Družbi sv. Cirila in Metoda«? Prosimo naročiti.

— »Gospodstveni zvon« kliče! Senzermenska mirovna pogodba priznava koroškim Slovincem manjšinske pravice, to je pred vsem pravico do upoštevanja slovenskega jezika v cerkvi, šolah in uradih. Vendar naši narodni nasprotniki na Koroškem te pogodbe ne spoštujejo. Sistematično in z novimi silami so začeli z germanizacijo, začeli z borbo proti vsemu, kar je slovenskega in kar nosi značaj slovenskega življa. Ne samo v uradih, celo v šolah in cerkvi se je pričel ta boj. Naloga jim je, iztrgati ljubezen do materinega jezika, izruvati narodno zavest in — tako čimprej in lažje doseči svoj cilj. Ne samo to, odvrtiti otroka, da prav spozna, vzljubi svoj materni jezik, svoj narod — to pot so ubrali narodni nasprotniki. In lahko jim bo doseči cilj, ako zastrupijo mladino, ako uničijo up budočnosti. In to je tudi prva največja skrb naših bratov v boju za narodni obstoj. Ključ in prošnje prihajajo iz Koroške: Dajte nam knjige, pomagajte našim družinam, pomagajte naši deči, ki nimajo šol v materinem jeziku — dajmo jim mladinske knjižnice! »Gospodstveni zvon« je postavil v Ljubljani na Marijinem trgu velik zaboj — nabiralnik za knjige. Klic: »Darujte knjige za koroško mladino, bo širil v naši slovenski prestolici. Nikdo naj ga ne presliši, — odmev naj bo čuten za Ljubljano. V marsikateri hiši, mogoče je ni, v kateri bi ne bilo knjige, ki ne služi več svojemu plemenitemu namenu. Vsaka knjiga, še tako malenkostna, je dobrodošla. Naj si bo leposlovna, znanstvena ali kakršnakoli, še zlasti šolske knjige, četudi stare — dobrodošle. Vršile bodo plemenito nalogo. Žrtvuj jih, zberi jih in odzovi se klicu »Gospodstvenega zvona«. Odzovi se klicu koroških Slovincem »Darujte nam slovenskih knjig!« Zbirajmo prispevke in knjige za izobrazbo mladine in naših bratov tam preko Karavank. Podprite to akcijo, odzovite se prošnji — vsak naj prispeva svoj obolus za idejo večje enotnosti našega naroda.

Lahko pa se knjige tudi oddajo v pisarni »Gospodstvenega zvona« v holi Strukelj in sicer vsak dan od 8. do 14. »Gospodstveni zvon«.

— Centralni šolski vrt in igrišče je nova in važna pridobitev za našo mestno šolsko mladino. V prosti naravi, kjer uživa svež zrak in sonce, je zaposlena pri delu na vrtu, na igrišču pa izvaja mladinske igre in lahkoatletične vaje, v zimskem času pa se bodo gojili zimski športi. Mladina se s tem odtegne brezdelnemu pohajkovanju in postopno po ulicah, spozna na lepoto in korist dela. Staršem, posebno onim, ki so zaposleni po raznih zaslužkih, bo ta naprava velika pomoč pri vzgoji, saj bodo otroci ob pouku prostem času zaposleni pod vestnim nadzorstvom. Pa tudi ob počitnicah bo mladina lahko posežala vrt in igrišče. Opazovala bo naravne pojave in se veselila lepote prirode, kar blazilno vpliva na otrokovo srce. Pri tem se bo mladina seznanila z raznimi panogami vrtnarstva, zlasti zelenjadarstva, sadjarstva, gojitev cvetlic i. dr. Tudi v čebelarstvu se bo seznanila mladina na vrtu. Da pa spozna mladina tudi korist dela, bodo marljivi učenci deležni pridelkov iz šolskega vrta. Treba je le videti, kako se veselo otroci letošnjega, za prvi začetek sicer še skromnega pridelka. Vrt in igrišče bodo lahko posejali tudi starši, da se sami prepričajo o važnosti nove naprave in se veselo med svojimi ljubljenci. — Mestni občinski svet je s tem, da je odstopil primerno zemljišče za vrt in igrišče, storil mnogo za našo mladino. Pričakujemo, da bo še nadalje podpiral započeto delo, saj je vsa naprava šele v razvoju. Želeli pa je, da bi tudi vsi, ki jim je mar vzgoja nepokvarjene in delovne mladine, stvar po svojih močeh podpirali in ji pripomogli k popolnemu razvoju.

— Poroka. Javila nam: Poročil se je dne 4. t. m. g. Joža Ermenc, asistent južne železnice z gđ. Zinko Ferlančič, odvetniško uradnico iz Krškega. Bilo srečno!

— Smrtina kosa. Na Jesenicah je umrl uradnik Kranjske industrijske družbe gosp. Anton Luckmann iz znane ljubljanske rodbine. — Na Tržaški cesti št. 3 v Ljubljani je umrla gostilničarka ga. Katarina Bizjak. Blag jima spomin!

— S čerkovnega urada. Prijatelj našega lista nam piše: Te dni sem imel posel na čerkovnem uradu. Pri izpovedovanju me je g. blažnik brez povoda grdo nahrušil, kakor da bi bil jaz njegov hlapec. Priporočil bi gospodu v bodoče, da bi se privadil boljših manir.

— Slovenec — kandidat v ameriški parlament. Kakor znano, kandidira slovenski odvetnik Fran Lovše v Clevelandu v ameriški parlament, in kakor vse kaže, bo tudi izvoljen. Lovše uživa polno zaupanje ne le pri Jugoslovencih in še posebej pri svojih slovenskih rojakih, marveč tudi pri drugih Američanih in pretekli mesec se je prav toplo zavzelo za njega najvažnejše ameriško glasilo v Clevelandu.

— Difiaki zmruzejo. Poročajo nam, da po nekaterih zavodnih difiakih prezebrajo, ker učilnice še niso zakurjene. Nadejamo se, da se bo nemudoma poskrbelo za kurivo, ker je pač jasno, da se poisk v novembru ne more vršiti v nezakurjenih sobah.

— Knjige za obmojne šole so pričeli posamni rodoljubi na prošnje Družbe sv. Cirila in Metoda pošiljati. Bodi tem potom izrečena vsem darovalcem iskrena zahvala. Družbino vodstvo želi in prosi vsi slovensko javnost in vsakega posamnika, ki ima ljubezen do naše obmojne dece, da bi zbirali in poslali kolikor mogoče knjig da bomo nudili našim obmojnim šolam čim več slovenskega čtiva. Potrebno je pripomniti, da imamo v obmojnih krajih lepo številno šol, kjer je bil naš jezik pod avstrijskim jarmom tako zatiran, da se ne nahaja v šol. knjižnicah teh šol, niti ena slovenska knjiga. Prosimo uvažljive naše prošnje!

— Zdravstveno stanje mesta Ljubljane v času od 29. oktobra do 4. novembra. Zdravstveni izkaz mesta Ljubljane izkazuje sledečo statistiko: Umrlo je 22 oseb. 10 moškega in 12 ženskega spola, med umrliimi je 7 tučev. Smrti vzroki: Jetika 5, griza 1, zastrupljene rane 2, srčna hiba 4, rak 1, drugi naravni smrti vzroki 9. Med tem časom se je rodilo 13 otrok moškega in 8 ženskega spola, skupaj 21. Neznaneje nalezljive bolezni: 2 slučaja davica.

— Plesni tečaj priredi za svoje članstvo Društvo trgovskih in industrijskih namočencev Slovenije v Ljubljani. Prihiva članstva (tudi onih, ki so se že prijavili) sprejema društvena pisarna (Sadna ulica 2/1) do vključno 11. t. m. med 6. in 7. uro zvečer proti plačilu 5 D. za upravne stroške. Čas, kraj in pristojbine se naznanijo vsem prijavljenim po zaključnem prijavljenju. Oni tovariši in tovarišice, ki še niso člani društva, se lahko prijavijo le tedaj, če prijavijo obenem svoj pristop k društvu. Zajejedo se bodo sprejemalo prijave za srbohrvatski tečaj in eventualno za druge tečaje, za katere bi imelo članstvo zanimanje.

— Zahvalni in prosvetni odesk. — Čeno na Dmaju. V restavracijah srednje vrste na Dmaju so te-le cene: govedina z omako brez prilike 14.500 aK, prekajeno meso 19.600, zajčji hrbot 25.000, bržola 28.000, naravni zrezek 22.000, dunalski zrezek 22.000, pol pečenege piščeta 33.000, pol slanika 3200, zelle 1800, salata 2000 do 4500, torta 4700 do 6500 aK.

— Korajžni fantje iz Črnuca so napadli delavca Viktorja Kurenta, ko se je vračal ponoči 6. t. m. z dela domov. Napadli so ga z noži. Kurent je dobil na rokah, nogah in glavi več poškodb. Prepeljali so ga v bolnico.

— Prepet. Preteklo nedeljo so se v neki gostilni v Hočah, kjer je bilo zganjanje fantje dobro napili in okrogali, nato pa se stekli. Eden izmed fantov je bil teško ranjen dobil je sedem vbodiljev.

— Razne tatvine. V Prisojni ulici so neznan lopov odnesel Maksu Petriču za 4000 kron perila, ki se je sušilo na vrtu. — Pekovski mojustru Franu Dolinarju pred Skofijo je bila ukradena 4000 K vredna plahta. — Enaka plahta je bila ukradena tudi gostilničarju Francu Scagnettiju v Metelkovi ulici. — Florjanu Narobetu iz Trzin je bilo v Domalah ukraden 7000 kron vredno kolo. — Na Viču so odnesli umovnič Katarini Krže dve polovici okna, vredni 700 K. — Ivanu Vrečku, trgovcu v Korunovi ulici, je bil ukraden obnošen povrni, vreden 900 kron.

— Štiripetdesna detelja... Na polciti: »Torej kaj ste napravili s kolesom?« Vsi štirje molčijo kot grob. Naposled eden: Klm, klm, prodal smo ga v Šiški. »Tako, tako! Za koliko?« »Samo motor za 1200 K.« »Prisrmod neumnice! Ali ne veste, da je bilo kolo vredno 22.000 K?« »Ja, gospod, znate, dnarja nisima mel!« »Je že dobro! V zapor z njimi!« Tak je bil dialog na policiji med službočim uradnikom in štiripetdesno deteljo, ki je 22. avgusta t. l. izmaknila na Brezovici cestarju Slabetu 22.000 K vredno motorno kolo. Snell so motor s kolesa in ga prodali nekemu Železnikarju za 1200 K. Policija je krivce sedaj izsledila v obliki štiripetdesne detelje in sicer so to delavci: Stefan Turnšek, Jernel Koritnik, Franc Volaj in Ivan Dolinšek. Denar so seveda zapravili.

DRUŠTVENE VESTI.

— Predavanje o možganih. Z mrzlo in močno burjo je, kakor iz škafa lilo iz neba in v potokih vode so se kopale ljubljanske ulice ob času, ko je bilo napovedano sobotno predavanje v »Soči«. Vsakdo, ki se je premočen do kože, pomikal ob zidovju Gosposvetske ceste proti »Levu«, je bil gotov, da razum neha ne pojde ta večer nikdo izpod strehe. Ali glej čudo: ob osmih in pol je bil širni salon mladodane zaseden. Res, občudovanja vredna volja in htenje po duševni izobrazbi in užitku! Vseučiliški profesor, psiholog dr. Šerko, je bil že ob nastopu prisrčno pozdravljen. Ko pa je začel s predavanjem, je nastala grobna tišina. Kot ostrmeli so zrlj poslušalci govornika, požirali njegovo veletierasantno in tajinstveno razlago in počasi, počasi spoznavali — sami sebe. Glavni predmet predavateljeve razlage je bilo — živčevje. Mojastrsko je orisal človeški »glavni stan« (Hauptquartier) — možgane, katerih hlapci so vsi ostali organi telesa. Od tu se potom »telesnih« in »telesnih« vezi povzela nižjim instancam, t. j. vsemu človeškemu organizmu, ki ima edino nalogo: ubogati in delati. To ti je vrvenje in valovanje, kakor v kaki, z najmodernejšimi stroji opremljeni tovarni, pod vodstvom vestnih inženirjev-strokovnjakov. Čudovito delo, ša bolj čudovitega stvarstva! Poleg živčevja je govornik opisal tudi — duševnost, ki deluje sicer skupno z možgani, pa je vendar od slednjih neodvisna. Duševnost je skrivnost, ki je bila, je in na brže tudi ostane — nerešena uganaka. Sicer pa: kdo naj primerno opiše to, ne le počeno, marveč i tajnostno polno predavanje? Kdo naj očrta vtise, ki so jih odnesli poslušalci? Revno pero poslušalčalajka gotovo ne. Sto bi zmogel kvečjemu predavatelj enak strokovnjak. Pravilno je to označil podpredsednik g. Čvek v svoji zahvali predavatelju, rekši: da bi bil dr. Šerko naletel na največji odpor, ako bi bil pred predavanjem komu rekel ali celo očital, da samega sebe ne pozna. Po predavanju pa je to, če ne javno, pa vsaj samemu sebi marsikdo pripoznal. Z burnim odobravanjem so poslušalci vzeli na znanje predavateljevo objubo: da se čimprej zopet vrne med Sočane. Po predavanju je navzoče zabaval oddelek vrlih pevcev jugoslovanskih železničarjev. V soboto 11. t. m. na predvečer obične rapalske pogodbe se vrši Martinov družabni večer z raznovrstnim programom.

— Splošnega ženskega društva seja je v sredo, 8. t. m. ob 4. pop.

— Društvo »Atena« prične z damskim oddelkom telovadbo v četrtek dne 9. nov. t. l. ob 7. zvečer v telovadnici 1. drž. gimnazije. Pouk se bo vršil vsak torek in četrtek od 7. ure do 8. zvečer. Nove prijave se sprejemajo med telovadno uro.

— Ustanovni občni zbor »Kluba ljubiteljev sportnih (nevolških) psov. Živo zanimanje, ki se je pojavilo v zadnjih letih za človeškega nalzvestelca spremljevalca — psa, ki je pripomoglo k lepemu poteku lanske razstave, je neizbežno vodilo do ustanovitve »Kluba ljubiteljev sportnih (nevolških) psov«. Namen mu je, pospeševati vzrejo čistih pasem vseh vrst nevolških psov sploh. Svoj namen bo skušal klub doseči s predavanji, učnimi tečaji, z raziranjem spisov poslojne vsebine, z izdajanjem jugoslovanskega rodovnika sportnih (nevolških) psov (J. R. Sp. P.). Nadalje bo prijel klub smotre in razstave nevolških psov, sposobnostne preizkušnje in tekme ter vršil posredovanje med vzrejalcem, dresserjem in ljubiteljem nevolških psov. Vsi, ki se zanimajo za to, se vabijo na ustanovni občni zbor, ki se vrši dne 9. t. m. ob 20. zvečer v hotelu »Slona«.

— Martinov večer priredi narodno železničarsko glasbeno društvo »Drava« v soboto dne 11. novembra t. l. v vseh prostorih Narodnega doma v Mariboru s sodelovanjem vseh društvenih odskov. Na vsoprednjo pete, godbe, šaljivi nastopi, ples. Vstopnina Din. 5. Salidna in debra porzaba zsigurana. Narodno občinstvo se vabi najviljudneje na to prireditve.

NAJNOVEJŠA POROČILA.

Vstop Grške v malo antanto?

KONFERENCA Z GRŠKIM ZUNANJIM MINISTROM. — GLAVNE TOČKE SPORAZUMA.

— Beograd, 7. novembra. (Izv.) Nedeljski sestanek grškega zunanjega ministra Politisa z našimi vodilnimi državniki je imel priličen uspeh. Naglašati pa je potreba, da ni mogoče misliti o kakih večjih kombinacijah za bodočnost. Povdarjati je treba dalje tudi, da si naša vlada v razgovorih s Politisom nikakor ni vezala rok za razgovore z bolgarskim ministrskim predsednikom Stamboljskim, čigar prihod v Beograd pričakujejo za četrtek zjutraj. Konferenca je v glavnem razmotrivala tri vprašanja: 1. vprašanje svobodnega našega izhoda na Solun, 2. cerkveno-avtonomna in šolska vprašanja, ki zadevajo naše narodne manjšine v Grčiji, predvsem v Lertnu in Kistoriu in 3. ureditev bolgarskega svobodnega izhoda na Egejsko morje. Glede teh vprašanj je bilo doseženo med dr. Ninčičem, Pašičem in Politisom popolno soglasje. Dosežen je sporazum, da se prizna Bolgarski izhod na Egejsko morje v obliki, ki se mora najti. O avtonomiji Trakije ne more biti govora.

— Beograd, 7. novembra. (Izv.) Grški zunanji minister Politis je iz Skoplja poslal zunanjemu ministru zahvalno brzojavko, v kateri naglašja med drugim doseženi sporazum med obema vladama

in izraža nado, da nastopi doba prijateljstva med obema narodoma in da bode oba državi skupno nastopali v dosego cilja splošnega mira in skupnega napredka.

— Beograd, 6. nov. Grški zunanji minister Politis je izjavil zastopniku »Avala« nastopno: Popolnoma sem zadovoljen z uspehom razgovorov s kraljem, ministrskim predsednikom Pašičem in zunanjim ministrom dr. Ninčičem. Tekom pogajanj je bilo sklenjeno pospešiti gospodarsko zblizanje med obema državama potom trgovske pogodbe in izvesti v marcu leta 1914. sklenjeno pogodbo glede svobodne cene v Solunu na korist jugoslovanske trgovine. Ta načrt naj se izvede v najkrajšem času.

Kar se tiče sprejema Grške v malo antanto, bo Beograd stavil tozadevni predlog takoli, ko bodo izvršene omejenjene pogodbe. (?)

— Praga, 6. novembra. (Izv.) Českoslovaški tiskovni urad javlja iz Beograda: Na včerajšnji dve uri trajajoči konferenci med Pašičem in Politisom je bil dosežen popoln sporazum v vseh vprašanih, posebno pa glede odstranitve vseh ovir, ki bi lahko kršile mir na Balkanu.

TURISTIKA IN SPORT.

— Važen sestanek TK. Skale se vrši v sredo 15. t. m. v magistratni posvetovalnici (in ne v petek 10. t. m.) ob 20. uri. — Točna in zanesljiva udeležba dolžnost!

— Odesk amaterfotograflov (T. K. »Skala«) (je otvoril nedavno praktični tečaj za svoje člane, ki se vezbajo pod vodstvom prvotnega amaterja prof. Janka Ravnika v fotografiranju. Odesk si je nadel naloge, prolzvajati gorske slike in diapositive ter ob koncu tečaja prirediti razstavo gorskih slik.

— Turistovski klub »Skala« v Ljubljani. Pogolji za sprejemanje novih članov. Z ozirom na vedno večje prilive novih članov je odbor na svoji seji dne 26. oktobra sklenil, da se mora v bodoče vsak turist ali smučar, ki reflektira na sprejem v klub, osebno prijaviti v klubovi pisarni pri kvalificirani komisiji (načelnik dr. Mauri) vsak drugi in četrti ponedeljek v klubovi pisarni (hotel Tivoli) ob 20. ure naprej ter je vse denarne prispevke prijaviti takoj priložiti.

— S. K. Mirila - S. K. Primorje 8.1 (2:0). Ljubitelji sporta nam poročajo: Za nabeno tekmo ni v letošnji sezoni vladalo toliko zanimanja kakor za prvenstveno tekmo, ki sta jo igrala navedena kluba v nedeljo na igrišču S. K. Primorja. Krasno vreme je privabilo na igrišče nepričakovano množico. Tekmo, ki bi se morala razviti v pravi sportni dogodek, se je žal spremenila v surovo igro, kakršne že dolgo ni bilo v Ljubljani. Vred popolne nesposobnosti sodnika g. Šuputa iz Maribora ter pod pritiskom organiziranega harangiranja zagriženih klubšev na obeh straneh, se je moralo posebno v drugem polčasu boriti ambiciozno moštvo S. K. Primorja proti popolnemu odmiru tako, da je v tem polčasu vsled teh okoliščin demoralizirano, odpovedalo ter izgubilo, popolnoma nezadovoljeno, prvenstveno tekmo z visoko diferenco. Drugi polčas se vsled tega ne more imenovati več tekma. Sportno zaužitna je bila samo igra prvega polčasa, katero je vodil g. sodnik kolikor toliko zadovoljivo, razven ako izvzamemo, da sta oba gola, katera je dosegla Mirila, iz očitne offside pozicije. V tem polčasu je S. K. Primorje čisto obvladalo polie. Vsem je Mirila samo dvakrat prodrla in pri tem dosegla vodilna gola. Za način soljenja je značilno, da je g. Šuput koncem prvega polčasa izključil igralca S. K. Primorja in ga drugi polčas zopet pristupil v igro. S tem se je sam obsodil. Ta tekma, kole temne strani smo samo mimogrede omenili, pomeni prvi meč na slovenskem nogometnem sportu. Kdor je bil prisoten, bo razumel naše poročilo.

Borzna poročila.

— Zagreb, 7. novembra. (Izv.) Zaključek. Devize: Curih 11.30, 11.40, Pariz 4.075, 4.125, London 274.50, 277.50, Berlin 0.65, 0.95, Dunaj 0.0819, 0.0869, Praga 198.50, 201.50, Trst 2.58, 2.62, Newyork 61.—, 62.—, Budimpešta 2.34, 2.64, Valute: dolar 60.—, 61.—, lira 2.54, 2.58, francoski frank 3.975, 4.025.

— Curih, 7. novembra. (Izv.) Današnja predborza: Zagreb 2.20, Berlin 0.0775, Dunaj 0.0787, Praga 17.30, Pariz 36.54, Milan 22.59, London 24.199, Newyork 5.43.

— Curih, 6. novembra. (Direktno.) Zagreb 2.225, Berlin 0.0787, Praga 17.30, Pariz 36.54, Milan 22.59, London 24.199, Newyork 5.43.

— Praga, 6. nov. Beograd 51.25, Berlin 0.495, Milan 131.50, London 140.37, Newyork 31.50, Curih 578.—

— Milan, 6. nov. Zagreb 9.70, Berlin 0.40, Praga 76.—, Pariz 163.50, London 106.20, Newyork 23.75, Curih 440.—

— Berlin, 6. novembra. Beograd 105.—, Praga 207.—, Milan 270.—, Pariz 440.—, Newyork 6425.—, Curih 1158.—

Sporazum s kraljevičem Gjorgjem.

— Beograd, 7. novembra. (Izv.) Patrijarh Dimitrije je prevzel misijo, da poravnava mirnim putem spor s kraljevičem Gjorgjem. Patrijarhova intervencija ima že delni uspeh in pričakujejo, da se doseže popolna izmiritev. Sprizajenje se ima izvršiti na svečan način o priliki blagoslovljenja dvorske kapelice. V glavnem skušajo, da se v ta spor ne bodo več vmešavali razni politiki in nekateri ljudje, ki so skušali ta spor izrabiti v gotove intrige.

Krvavi spopadi med Angleži in Turki.

— Pariz, 6. novembra. (Izv.) »New York Herald« javlja iz Carigrada: Kakor hitro se je raznesla vest, da prevzema angorska vlada upravo Carigrada, so začele prihajati številne množice v mesto. Po glavnih ulicah so korakale množice v velikih sprevodih ter so manifestirale za angorsko vlado. Velika skupina manifestantov je korakala tudi proti Peri. Tu je prišla nasproti angleška patrulja. Poveljnik patrulje, oficir, je videl, da je patrulja v življenjski nevarnosti in je bil prisiljen rabiti orožje. Patrulja je začela streljati. Demonstrantje so takoj odgovorili z ognjem. Angleži so imeli enega mrtvega in dva težko ranjena. Na turški strani je bilo pet oseb ubitih, mnogo ranjenih.

— London, 6. novembra. Po poročilih iz Carigrada je izjavil novi guverner v Carigradu Refet paša, da Turki ne bodo kršili pogodbe v Mudaniji. Priznavajo zavezniško posadko, odklanjajo pa vsako zavezniško vmešavanje v turške notranje zadeve. Upravni svet vilajeta Carigrad, načelniki orožništva in policije so prisegli vladni zvestobi in sklenili pokoriti se narodni skupščini.

— London, 6. novembra. Carigradski poročevalci »Daily Express« piše, da je prišlo v Carigradu med angleško vojaško polico in turškimi demonstranti do oboroženega spopada. Turki so imeli lahke izgube. Pred Solijo in v drugih okrajih Carigrada so se vršile turške nacionalistične demonstracije. Ponoči so prodrele tolpe demonstrantov v evropski okraj Pera, da demonstrirajo proti tujcem. Demonstranti so nosili zastave in slike Kemala paše. List pravi, da je položaj v Carigradu obupen.

V ALBANIJI NI REVOLUCIJE.

— Beograd, 7. novembra. (Izv.) Nekateri listi so pred dnevi poročali, da je v Albaniji izbruhnila revolucija. Albansko poslanstvo v Beogradu je včeraj prejelo od zunanjega ministrstva v Tirani poročilo, ki odločno zanika resničnost teh vesti ugotavljajoč, da vlada v vsej Albaniji popoln red in mir in da je situacija prav povoljna.

VOLITVE V POLJSKI SEJEM.

— Varšava, 6. novembra. (Izv.) Nedeljske volitve v poljski sejm so se izvršile povsem mirno. Rezultati še niso definitivno znani.

Poizvedbe.

— Izgubljeno. Revna učenka je izgubila 5. t. m. od Trnovega do Tržaške ceste denarnico s svoto okoli 150 K. Nalitiel se naprosi, da jo odda v upravi »Slovenskega Naroda«.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMŠEK.
Odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Glasovite so na vsem svetu „Continental gume“ za automobile.

Continental gumaste pe'e

proizvaja ista tvornica; po izvrstnosti n čvrstosti ni boljših. Zahlevajte samo „Continental gumaste pe'e“ in pamtite, da o „Istotako dobro kot gume za avtomobile“

Continental

Zastopstvo za Slovenijo
VIKTOR BOHINEC, POLJANSKA CESTA 5.

Na stanovanje in hrano
se sprejmeta dva gospoda. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 9505

Inserirajte v Slov. Narodu!

Trgovski pomočnik
vojačine prost, dobro izvežban v modni, športni in galanterijski stroki, želi premeniti službo v Ljubljani. Ponudbe na upr. Slov. Nar. pod „Izvežban 9519“.

Knjigovodja
z dobrimi referencami se takoj sprejme pri tvrdki R. Stermeck, Celje. 9517

V službo
se sprejme izurjena kuharica v starosti 35-45 let in neoznjen kočijaž. Govoriti mora slovenski ali hrvaški in nem. jezik. Nastop takoj. Ponudbe na Ugljenik Stari Golubovec pri Varaždinu. (Hrvat-sko). 9499

Zahvala.
Zahvaljujemo se tem potom vsem, ki so draga našega pokojnika, gospoda
Mihael Beseka
strojevodja v p.
spremili k večnemu počitku. — Zahvaljujemo se vsem železničarjem, posebno g. načelniku kurilnice, g. viš. nadz. Jurmanu, da so v tako obilem številu pokojnega spremili na zadnji poti.
Zalujoči ostali.

Kakršen gospod tak sluga.
Burka enodejanka iz vojaškega življenja.
Igra se po vseh podeželnih odrih z največjim uspehom.
Dobiva se v „NARODNI KNJIGARNI“ PREŠERNOVA ULICA, V LJUBLJANI.

Naznanilo.
Cen. občinstvu, zlasti čevljarjem mojim naznanjam, da otvorim z 8. novembrom t. l. trgovino z usnjem in čevljarstvi potrebščinami v Ljubljani, Sodna ul. št. 4. Vljudo se priporočam
Marija Ravnikar.

Iščem mlajšo gospodično
iz dobre hiše, inteligentno, za lahke posle v lekarniškem in kozmetičnem laboratoriju, ter gospodično za blagajnico. Ponudbe s fotografijo ter zahtevo plače (po-olno oskrba v hiši) na lekarnika Proke, Brčko, (Bosna). 9501

**Vizitke, kuverte in pisemski papir s firmo kakor vsako-
:: vrsne druge tiskovine ::**
izvračuje točno
„Narodna tiskarna“.
Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

Državni uradnik
išče pisarniškega dela na dom. Ponudbe pod „Delo 9507“ na upravo Slov. Naroda. 9507

Skladišče
v mestu se takoj odda. Ponudbe pod „Odstop 9510“ na upravo Slovenskega Naroda. 9510

Poučujem klavir na domu.
Naslov pove uprava Slov. Nar. 9515

Ugodna prilika!
Stavbena parcela, krasno ležeča v najlepšem delu mesta, se po ugodni ceni proda. Naslov pove uprava Sloven. Naroda. 9488

Samostojen slaščičar
(Isborant) 26 let star, kateri se spozna v tovarni za sladkor (bonboni) prosi službe. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 9489

Dobro nagrado.
dob, kdor mi preskrbi lepo meblirano sobo s posebnim vhom, električno razsvetlavo za takoj ali za 1. december. Plača postranska stvar. Ponudbe pod šifro „Dobra nagrada 9518“ na upr. Slov. Naroda.

Soba
meblirana, s posebnim vhom v sredi mesta, se išče za mirnega gospoda. Ponudbe je takoj nasloviti na upravo Slov. Naroda pod šifro „Soba 9502“.

Prostovoljna dražba
vagona baškega ovsa, kg 10.000, se bo vršila v sredo, 8. nov. t. l. ob 11. dop. na državnem kolodvoru v Ljubljani poleg tovarne blagajne. 9491

Gospodična
trgovsko vsestransko dobro izobražena, išče v večjem in prometnem kraju trgovino v najem ali na račun, eventualno stopi tudi v kompanijo. Ponudbe z navedbo poslati na upravo Slov. Naroda pod „Trgovina 1923, 9486“.

Naznanilo.
Cen. občinstvu, zlasti čevljarjem mojim naznanjam, da otvorim z 8. novembrom t. l. trgovino z usnjem in čevljarstvi potrebščinami v Ljubljani, Sodna ul. št. 4. Vljudo se priporočam
Marija Ravnikar.

Iščem mlajšo gospodično
iz dobre hiše, inteligentno, za lahke posle v lekarniškem in kozmetičnem laboratoriju, ter gospodično za blagajnico. Ponudbe s fotografijo ter zahtevo plače (po-olno oskrba v hiši) na lekarnika Proke, Brčko, (Bosna). 9501

Proda se krasen dresiran pes doberman
starost čez eno leto. Cena Din. 1000. Naslov pove uprava Sl. Naroda. 9496

Stavbna parcela
v sredini mesta se proda. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 9513

Potnik
dobro vpeljan išče službe tudi kot skladiščnik. Ponudbe pod „Potnik 124, 9485“ na upravo Slov. Naroda.

Pozor, lesni trgovci!
Prodajam smrekov les, že posekan, vseh dimenzij, v bližini kolodvora Kranj. Naslov: I. Paljevce, Gorenja Sava-Kranj, pri Kopaču. 9492

Redka prilika!
Lična HIŠA, pripravna za vsako obrt, z nekaj zemlje, tik rudnika v Trbovljah, se ugodno proda. Polzve se pri Mihael Cestniku, Loke 29, pošta Trbovlje. 9497

Obvestilo.
Obveščam vse svoje cenj. goste, prijatelje in znance, da sem se preselila iz gostilne pri „Vitezu“ na Bregu, v Florjansko ulico, gostilna pri „Jesihlu“ ter se tem potom priporočam za obilen obisk.
V Ljubljani, dne 7. novembra 1922.
Ana Zagorec, gostilničarka.

Lekarna na Jesenicah
Gorenjsko, se odda s 1. majem 1923 v najem. Naha se v lastni hiši na zelo prometni točki blizu kolodvora. Za najemnika je na razpolago tudi dužinsko stanovanje. Pojasnila daje eskrbnik premoženja E. Koželjevič dedičev Ivan Setine, Sava, pošta Jesenice-Fužine. 9500

Baterije
za žepne svetilke priporoča galanterijska trgovina
Drago Rosina
Maribor, Votrnjaka ulica.

Kupi se rabljen, dobro ohranjen polnojarmenik
(Vollgatter) 65, 75 ali 95 cm
Ponudbe s ceno in navedbo fabrikata pod „Jarm 9509“ na upravo Slovensk. Naroda. 9509

in venecijanerica.

Soba
prazna ali meblirana, se išče v okraju dramskega gledališča. Plača postranska stvar. Ponudbe pod „S. V. 9512“ na upravo Slov. Naroda. 9512

Odda se lahko takoj večja množina splitskega cementa
Vprašanja pri An. družbi Aloma Company. Ljubljana, Kongresni trg 3. 9438

Proda se
močan ročni vozček na štiri kolesa, kopirna preša, pisalni stroj s cirilico in par vajetov. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 9431

Stanovanje
obstoječe iz dveh velikih zračnih sob, kuhinje in pritlikin v Sp. Siški, zamenjam za enako ali večje v mestu. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 9494

Proda se večja množina močnatih, jutastih in tekstilnih

vreč
v dobrem stanju ter vreče za krompir in kostanj. Ponudbe pod „Vreče 9432“ na upravo Slov. Naroda. 9432

Lep stavbeni prostor
v mestu za 1 ali 2 hiši, z že postavljenim zidanim barakom, pripravno za skladišče ali pisarno, se proda ali da v najem. Ponudbe pod „Prole-Sredina 9411“ na upravo Slov. Naroda. 9411

Trdni, novi, še nebarvani stoli
pripravni za podeželska gledišča, kino ali za gostilne, se prodajo po zelo ugodni ceni. Ponudbe pod „Stoli 9433“ na upravo Slov. Naroda. 9433

Prodam več vagonov suhega, s sladkim mešanega prešanega

sena
franko vsaka postaja Slovenija K 860 za 100 kg. Razpošilja se vsak čas. Franc Kambič, Zagreb, Tkalciceva ulica 71 B. 9401

Ženitna ponudba.
Čvrst, podjeten, 28 let star mladenič s posestvom nad 1 milijon vrednosti, izučen tudi mlinarske obrti, želi v svrhu ženitve znanja z gospodično ali mlado vdovo, ki ima mlin, žago ali kako drugo podjetje. — Le resne ponudbe pod „Mlin in žaga 9471“ na upravo Sloven. Naroda. 9461

MARION
D. O. O. Z.
FOTOKEMIČNE TOVARNE
LJUBLJANA
SLOVENIJA
CARBON & INDIGO
HELIOGRAFSKI (LICHTPRAUS)
VARNOSTNA ZNODRAŽA
VARNOSTNA ZNODRAŽA
VARNOSTNA ZNODRAŽA
VARNOSTNA ZNODRAŽA

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm tužno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog oziroma oče, brat, zet, svak in stric, gospod
Anton Luckmann
uradnik Kranjske industrijske družbe
po kratki mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, danes ob 1/2 2 zjutraj mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb nepozabnega rankega se bo vršil v sredo ob 3. popoldne iz hiše žalosti na Jesenicah.
Priporočamo ga v blag spomin!
Jesenice, 6. novembra 1922.
Pavla Luckmann, soproga
Karel, Volk, Gerhart, Pavel, sinovi
Melanija Luckmann, mati
Karel, Pavel, Henrik, Lambert, Heribert Luckmann
bratje.
Svakinje, nečaki in nečakinje.

Narodni begunec iz Italije
išče kakršnegakoli dela, najraje pri kakšni tvrdki. Ponudbe pod „Begunec 9511“ na upravo Slov. Naroda. 9511

Kavarna
v Mariboru se proda. Naslov v upr. Slov. Naroda. 9478

Proda se
močan ročni vozček na štiri kolesa, kopirna preša, pisalni stroj s cirilico in par vajetov. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 9431

Stanovanje
obstoječe iz dveh velikih zračnih sob, kuhinje in pritlikin v Sp. Siški, zamenjam za enako ali večje v mestu. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 9494

Proda se večja množina močnatih, jutastih in tekstilnih

vreč
v dobrem stanju ter vreče za krompir in kostanj. Ponudbe pod „Vreče 9432“ na upravo Slov. Naroda. 9432

Lep stavbeni prostor
v mestu za 1 ali 2 hiši, z že postavljenim zidanim barakom, pripravno za skladišče ali pisarno, se proda ali da v najem. Ponudbe pod „Prole-Sredina 9411“ na upravo Slov. Naroda. 9411

Trdni, novi, še nebarvani stoli
pripravni za podeželska gledišča, kino ali za gostilne, se prodajo po zelo ugodni ceni. Ponudbe pod „Stoli 9433“ na upravo Slov. Naroda. 9433

Prodam več vagonov suhega, s sladkim mešanega prešanega

sena
franko vsaka postaja Slovenija K 860 za 100 kg. Razpošilja se vsak čas. Franc Kambič, Zagreb, Tkalciceva ulica 71 B. 9401

Ženitna ponudba.
Čvrst, podjeten, 28 let star mladenič s posestvom nad 1 milijon vrednosti, izučen tudi mlinarske obrti, želi v svrhu ženitve znanja z gospodično ali mlado vdovo, ki ima mlin, žago ali kako drugo podjetje. — Le resne ponudbe pod „Mlin in žaga 9471“ na upravo Sloven. Naroda. 9461

MARION
D. O. O. Z.
FOTOKEMIČNE TOVARNE
LJUBLJANA
SLOVENIJA
CARBON & INDIGO
HELIOGRAFSKI (LICHTPRAUS)
VARNOSTNA ZNODRAŽA
VARNOSTNA ZNODRAŽA
VARNOSTNA ZNODRAŽA
VARNOSTNA ZNODRAŽA

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm tužno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog oziroma oče, brat, zet, svak in stric, gospod
Anton Luckmann
uradnik Kranjske industrijske družbe
po kratki mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, danes ob 1/2 2 zjutraj mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb nepozabnega rankega se bo vršil v sredo ob 3. popoldne iz hiše žalosti na Jesenicah.
Priporočamo ga v blag spomin!
Jesenice, 6. novembra 1922.
Pavla Luckmann, soproga
Karel, Volk, Gerhart, Pavel, sinovi
Melanija Luckmann, mati
Karel, Pavel, Henrik, Lambert, Heribert Luckmann
bratje.
Svakinje, nečaki in nečakinje.

Svetlo meblirano sobo
išče višji železniški uradnik. Nastop takoj. Naslov pove upr. Sl. Nar. 9463

Sprejemem takoj
izurjenega delavca za emajlirano posodo. Plača jako dobra. Mile Atevič, solar ki trgovec, Skopljje. 9462

Proda se
močan ročni vozček na štiri kolesa, kopirna preša, pisalni stroj s cirilico in par vajetov. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 9431

Stanovanje
obstoječe iz dveh velikih zračnih sob, kuhinje in pritlikin v Sp. Siški, zamenjam za enako ali večje v mestu. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 9494

Proda se večja množina močnatih, jutastih in tekstilnih

vreč
v dobrem stanju ter vreče za krompir in kostanj. Ponudbe pod „Vreče 9432“ na upravo Slov. Naroda. 9432

Lep stavbeni prostor
v mestu za 1 ali 2 hiši, z že postavljenim zidanim barakom, pripravno za skladišče ali pisarno, se proda ali da v najem. Ponudbe pod „Prole-Sredina 9411“ na upravo Slov. Naroda. 9411

Trdni, novi, še nebarvani stoli
pripravni za podeželska gledišča, kino ali za gostilne, se prodajo po zelo ugodni ceni. Ponudbe pod „Stoli 9433“ na upravo Slov. Naroda. 9433

Prodam več vagonov suhega, s sladkim mešanega prešanega

sena
franko vsaka postaja Slovenija K 860 za 100 kg. Razpošilja se vsak čas. Franc Kambič, Zagreb, Tkalciceva ulica 71 B. 9401

Ženitna ponudba.
Čvrst, podjeten, 28 let star mladenič s posestvom nad 1 milijon vrednosti, izučen tudi mlinarske obrti, želi v svrhu ženitve znanja z gospodično ali mlado vdovo, ki ima mlin, žago ali kako drugo podjetje. — Le resne ponudbe pod „Mlin in žaga 9471“ na upravo Sloven. Naroda. 9461

MARION
D. O. O. Z.
FOTOKEMIČNE TOVARNE
LJUBLJANA
SLOVENIJA
CARBON & INDIGO
HELIOGRAFSKI (LICHTPRAUS)
VARNOSTNA ZNODRAŽA
VARNOSTNA ZNODRAŽA
VARNOSTNA ZNODRAŽA
VARNOSTNA ZNODRAŽA

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm tužno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog oziroma oče, brat, zet, svak in stric, gospod
Anton Luckmann
uradnik Kranjske industrijske družbe
po kratki mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, danes ob 1/2 2 zjutraj mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb nepozabnega rankega se bo vršil v sredo ob 3. popoldne iz hiše žalosti na Jesenicah.
Priporočamo ga v blag spomin!
Jesenice, 6. novembra 1922.
Pavla Luckmann, soproga
Karel, Volk, Gerhart, Pavel, sinovi
Melanija Luckmann, mati
Karel, Pavel, Henrik, Lambert, Heribert Luckmann
bratje.
Svakinje, nečaki in nečakinje.

BERSON

Gumilevi podpetniki

in
podplati

Dobi se po vseh boljših trgovinah z usnjem ter na veliko pri:

Berson-Kaučuk d. d., Zagreb, Wilsonov trg št. 7.

Tražimo:

1. Šefa magacina, po mogućstvu gvozdjarski (ključavničarski) stručnjak, samostalan sa dobrim preporukama.
2. Knjigovodja, samostalan bilansista.
3. Saldakontistu, spretnog sa praksom.
4. Šefa kancelarije sa trgovačkim iskustvom. (Ovaj može stupiti i odmah)

Znanje srpskog jezika uslov, nemačkog po mogućstvu.

Stupiti mogu 1. januara 1923.

Ponude slati na:

Aksentijević & Fiksmann

Novinarski i oglasni zavod
BEOGRAD, Kralja Milana 44.

9516

Po zelo znižanih cenah se kupi pri toržki

ŠNOJ & MODIC

Prešernova ulica št. 3.

Za dame:

Veleur za plašče modno in enobarvno. Blago za kostume modno in enobarvno. Baržun gladek prešan svilin in navaden v barvah. Svilo in krepdešen (crpe de chine) za plesne toalete, v barvah. Češke šifone in batiste za fino perilo itd.

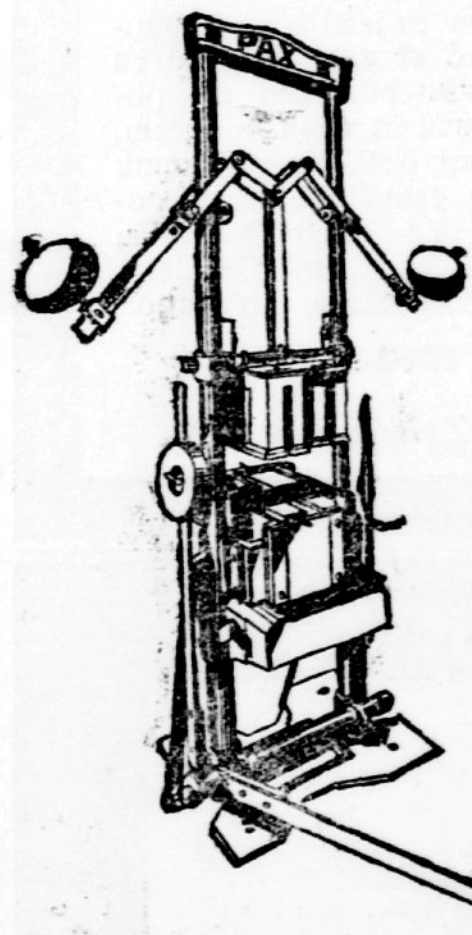
Za gospode:

Blago za suknje
Blago za raglane
promenadne obleke enobarvne in modne vzorce. Blago za frake in smokinge.

Blago za perilo in storjeno zimsko perilo itd.

9506

Pristno angleško, švicarsko, češko blago.

Pax

stroj za izdelovanje betonskih polnih in otilih kamenov

Najnovejša gradnja. Izdeluje vse elemente načina gradnje

„Pax“

oblastveno varovano.

Iščajo se okrajni zastopniki.

Edino prodajo ima

Baumaschinen- und Materialien-Vertriebs

G. m. b. H.

Telegram: Baumag-Inzersdorf.

Inzersdorf b. Wien.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanški in trboveljski premog

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava

la čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in jajčne briquete.

Naslov: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 15/II.

Morske trave

nudi vsako množino Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica 12. 9114

Sprejme se

krojaški pomočnik. Ivan Grošelj, Selo 38, krojač. 9460

Proda se

elegantna polkita kočija, skoro nova. Ogleda se v gostilni pri Ančniku, Sp. Siska. 9394

Jabolka

ca 5000 kg lepa, izbrana, se prodajo. Kje, pove upr. Slov. Naroda. 9399

Banaško seno

prešano v balah, vsako množino tudi izpod vagona po najnižji ceni dokler traja zaloga. Kmetijska družba za Slovenijo, Ljubljana, Turjaški trg 3. 9331

Proda se

poročstvo z vrtno, njivo in gozdom na Dolenjskem. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 947

Kontorist

In kontoristinja

oba zmožna slovensčine in nemščine ter stenografije, se iščeta za elektrotelničino podjetje. Ponudbe na poštini predati 3. Celje. 9377

BLUZE

spodnja krila, predpasaliki, stozniki

naiceneje pri:

A. ŠINKOVIC nasl. K. Soss

Ljubljana, Mostni trg 19.

Specijalna zaloga

kanditov, čokolade, keksov in drugih slaščic od najpreprostejših do najfinjših vrst vedno v veliki izbiri. Solidna posrežba. Zmerne cene.

Josip Vitek, Ljubljana,

Krekov trg 8.

zraven Mostnega doma.

Prevzemam

avtomobile, motorje in kolesa,

v popravilo, poniklanje in lustriranje po najnižjih cenah.

Prva mehanična delavnica

F. Floriančič, Ljubljana,

Selenburgova ulica št. 6.

ADRIA TEA
NAJBOLJI

DOBI SE
POVSOD

GLAVNA
ZALOGA

F. ŠIBENIK-LJUBLJANA

Sube gohe in kumno

kupuje

Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica 12.

Največja izbira

različnih pletenin, majic, nogavic

in rokavice pri toržki

A. & E. Skaberné Ljubljana Mostni trg 10

Priporočila so

Ivan Magdič

krojač

Ljubljana, Čedadlška ulica 7.

PERJE

vsak čas po najnižjih cenah pri

E. VAJDA.

IZVOZ DIVJACINE IN PERUTNINE: ČAKOVEC,

Medjimurje, Jugoslavija.

Brzjavci. VAJDA, Čakovec, telef. 59.

„LA SERBIN“ Dr. Jakičević

liječnik ključavnic za 24 sata, štiti organizam od zaraznih bolezni, koje se zrakom (praznom) dobiju kao i ključavnicu, kalare nosa, bronhitis, influencu, prehladu, gripu i t. d. Svaka njegova kap je ljekovita. Dobiva se u svima ljekarnama i drogerijama

Laboratorijum

Dra. Angelića Jakčića,

Beograd, Frankopanova ul. 14.

5 TO PRIKLOPNI VOZ

za auto

— Paveni & Toletti —

z visokimi stranicami se ugodno

proda

J. GOREC, LJUBLJANA

2 mesečni sobi

lepo meblirani, vsaj ena s separatnim vhodom, iščeta za takoj ali pozneje dva brata. Najemina postranska stvar. Prednost imajo moderna stanovanja. Dopisi pod šifro „2 sobi“ na anončno družbo Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Častna izjava.

Podpisani izjavljam, da g. Ludvik Gerkman ml., trgovec z usnjem v Ljubljani, ni družabnik g. Frana Perkota, sejmarja v Ljubljani, in da nima Perko pri njem nobene prednosti glede cen usnja ter g. Gerkman ne prodaja usnja enemu ali drugemu sejmarju radi tega ceneje, da bi s tem druge sejmarje uničil.

Kar sem o tej zadevi neosnovanega govoril, storil sem le vsled napačnih informacij.

V Ljubljani, 31. oktobra 1922.

MATEVŽ TURNER, trg. z usnjem, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

Jamski les

smrekov jelkov, in nad 10 cm na drobnem koncu in nad 3 m dolžine, kupi vsako množino franco kranjske postaje Sentjaški premogokop And. Jatič, Krmelj, Dolenjsko.

Oddaja

trgovskih prostorov

Podpisani zavod oddaja v svoji novi hiši

poleg hotela Štrukelj v Ljubljani v najem

4 približno trgovske prostore s 1. majem

1923. Prostori so pripravljeni tudi za pisarno.

Ponudbe je vlagati najkasneje do 15. t. m.

Ravnateljstvo

Mestne hranilnice ljubljanske.

Poziv k subskripciji delnic.

Ministrstvo za trgovino in industrijo v Beogradu je pripravljalo konzorciju za ustanovitev zavarovalne d. d. v Mariboru z odlokom z dne 10. oktobra 1922 VI št. 4433 dovolilo, da prične s pripravljalnimi deli za ustanovitev zavarovalne d. d. s sedežem v Mariboru. To novo podjetje se bode nazivalo

„ZORA jugoslovanska zavarovalna d. d. v Mariboru“

I. Izvleček iz statuta:

§ 12. Trajanje te družbe časovno ni omejeno.

§ 2. Namen družbe je prevzemanje direktnih ter indirektnih zavarovanj proti ognju in direktnih ter indirektnih življenjskih zavarovanj v območju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

§ 3. Delniška glavica se določa na 2.500.000 Din in sestoji iz 10.000 komadov na ime se glasečih delnic a) po 250 Din nominalne vrednosti.

§ 4. Prevzemna cena vsake delnice znaša 300 Din in mora vsak delničar takoj ob subskripciji vplačati a) 50%, nominalne vrednosti delnic in b) diferenco med nominalno ter prevzemno ceno, ki znaša 50 Din pri vsaki delnici. Z azijskim prebitkom se krijejo v prvi vrsti izdatki združeni z osnovanjem družbe. Ostanek pa se dodeli splošnemu rezervnemu fondu.

§ 5. Za ostalih 50%, nominalne vrednosti delnic pa podpiše in izroči vsak delničar menice v prid družbe.

§ 15. Prvi upravni svet, ki obstoji iz 5 članov in 2 namestnikov, volijo koncesionariji in znaša poslovna doba prvega upravnega sveta pet let.

§ 18. Po preteku poslovne dobe prvega upravnega sveta izvoli glavna skupščina delničarjev novi upravni svet, sestoječ iz 5 članov in dveh namestnikov tudi za dobo 5 let.

§ 27. Ko so emitirane delnice že podpisane, skličejo koncesionariji ustanovno skupščino potom objave v treh v Ljubljani, Zagrebu ter Beogradu izhajajočih uradnih listih.

§ 28. Ustanovna skupščina je sklepčna, ako je najmanj toliko delničarjev navzočih, da predstavljajo njihove delnice vsaj 3 desetine delniške glavnice.

§ 30. Ustanovni skupščini je pridržano: a) sklepanje o ustanovitvi družbe ter o statutu; b) o statutu seveda le v okviru oblastno odobrene oblike; c) volitev nadzorstvenega sveta; d) konstatacija, da je statutarno predpisani del delniške glavnice v gotovini že plačan. Ustanovna skupščina sklepa o ustanovitvi družbe in o statutu s tako večino glasov, ki predstavljajo najmanj 1 četrtino vseh podpisateljev delnic ter vseh delnic, ki se emitirajo.

V vseh drugih slučajih sklepa ustanovna skupščina z absolutno večino glasov.

§ 4. Dodelitev delnic izvrši prvi upravni svet kar najhitreje; za nedodeljene delnice se vplačani denar vrne najpozneje tekom 14 dni po ustanovni skupščini.

II. Podpisovanje delnic so začne 5. novembra 1922 in se konča 11. decembra 1922.

III. Javni subskripciji izročene delnice se bodo podpisovale pri: Kreditnem društvu mestne hranilnice v Mariboru, Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani in njenih podružnicah, Jadranski banki in njenih podružnicah, Trgovski banki (poprej Slovenski eskomptni banki) v Ljubljani in njenih podružnicah ter Posojilnici v Mariboru.

Maribor, dne 3. novembra 1922.

Pripravljalnici konzorcijski snujoče se zavarovalne d. d. „ZORA“ v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 12,

pisarja dr. Karla Slobarja, odvetaika v Mariboru.